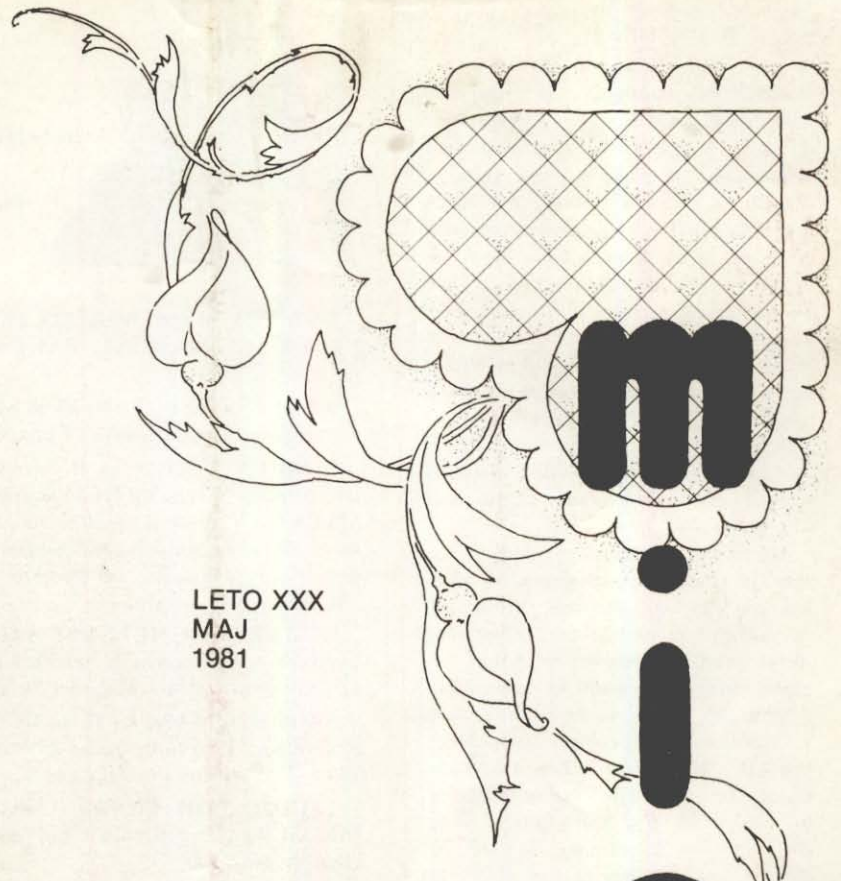

LETO XXX
MAJ
1981

m

.

i

s

!

.

!

PRECEJ napotkov in nasvetov naročnikov in bravcev **MISLI** dobivamo v teku leta. Prihajajo na uredništvo in prihajajo na upravo, Včasih so pisani z dobro voljo zares doprinesti nekaj k našemu urejevanju in poslovanju. Včasih so kritični — rekel bi — do nerazsodnosti, ker se ne znajo vživeti v urednika, ki urejuje list "mimogrede", ob vsem ostalem delu izseljenskega duhovnika, in ker jim niti ni poznan tiskarski potek, preden nova izdaja zagleda beli dan. Včasih pa so tudi šaljivo sarkastični in me spravijo v dobro voljo, četudi si z njimi ne morem kaj pomagati.

Da nakažem praktičen primer: Ko sem lani enkrat mimogrede vprašal, kaj naj storim s tistimi, ki se nič ne zmenijo za plačilo naročnine, sem dobil kopico odgovorov. Vse bi lahko razdelil v gornje tri kategorije: "Pišite jim pismo in če ne odgovore z zaostalo naročnino, prenehajte pošiljati list!" — "Za zakasnele naročnike natiskajte samo platnice in vse ostalo naj bodo prazni listi. Pa jih bo spomnilo, da so še dolžni . . ." — "Kar še jim pošiljajte list. Naj ga berejo za pokoro, saj v njem ni kaj pametnega branja . . ."

Najbolj sem se muzal, ko mi je dal nasvet, naj ustavim list vsem dolžnikom, tudi nekdo, ki je sam v zaostanku za nekaj let. Čas res hitro teče, ljudje pa smo pozabljivi. Kako naj ga spomnim, da je priloženih pet dolarjev za leto 1979 in ne za letos? Saj mi ne bi verjel, zato se ga bojim terjati. In takih je med našimi dolžniki — največ . . .

— Urednik in upravnik

K SLIKI NA PLATNICAH: Veliko Marijinih kapelic krasi Slovenijo.

misli

(THOUGHTS) Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji • Ustanovljen leta 1952 • Izdajajo slovenski frančiškani • Urejuje in upravlja Fr. Basil A. Valentine, O.F.M., 19 A'Beckett Street, Kew, Victoria 3101 — Telefon: (03) 861 7787 • Naslov MISLI: P.O. Box 197, Kew, Vic. 3101 • Letna naročnina \$5.- se plačuje vnaprej (izven Avstralije \$8.-, letalsko s posebnim dogovorom) • Rokopisov ne vračamo. Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema. • Stava: Polyprint (Vic.) Pty. Ltd., 1 Dods Street, Brunswick, Vic. 3056 - Tisk: Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Vic. 3065.

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poštnina v cenah knjig ni vključena!

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) Cena I. dela \$7.-, II. dela \$8.50.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi. Žepna izdaja. Cena \$8.-

JADRO V VETRU (za II. razred), cena \$6.-; **ZLATA LADJA** (za III r.), cena \$6.-; **VRTILJAK** (za IV. r.), cena \$6.50; **ZEMLJA DOMAČA** (za V. r.), cena \$6.50. — Te čitanke, bogate po vsebini in barvnih ilustracijah, uporabljajo slovenske osnovne šole v Trstu. Res vredna pomoč za priljubitev in izpopolnitev znanja slovenskega jezika tudi naši izseljenski mladini.

KUHARSKA UMETNOST AZIJE. Na 233 straneh, s številnimi kuharskimi recepti azijskih narodov in z več barvnimi slikami serviranja azijskih jedil. Zbrala Marinka Pečjak, izdano v Sloveniji. Cena \$13.60.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. knjiga. — Odlično delo dr. Jakoba Kolariča CM. in podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig \$40.- (Posamezne knjige: prva \$7.-, druga \$9.-, tretja \$28.-).

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod peresa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med in po vojni.) — Cena vsem trem delom \$10.-

TRENUTKI MOLKA — Misli za vsak dan leta je napisal Franc Sodja CM. Knjiga je izšla v Argentini, stane vezana \$4.-, nevezana pa \$3.- in je vredna branja.

HOJA ZA KRISTUSOM (nesmrtni spisi Tomaža Kempčana v obliki molitvenika). Cena \$5.- vezani knjigi.

MATI, DOMOVINA, BOG (Pesmi Ludvika Ceglarja) — Cena \$2.-.

POPOTNIKI (Najnovejši roman, ki je izšel v izseljenstvu, napisal Aleksej Goriški). 456 strani. — Cena \$10.-.

V ROGU LEŽIMO POBITI (napisal Tomaž Kovač, priča pokola tisočev v letu 1945) — cena dva dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (izjava priči o tehar-skih dogodkih v letu 1945) — cena dva dolarja.

TABORIŠČNI ARHIV PRIČA — 1., 2., 3., in 4. zvezek (zbral dr. Filip Žakelj). Vsaka knjiga po štiri dolarje.

REVOLUCIJA V HOTEDRŠICI (Siena Blažič) — Cena \$2.-

VSEBINA • Ob prizadetih — stran 97 • Papež in mi — stran 98
 • Najlepše o Mariji — + Alojzij Šuštar — stran 99 • "Je pač — mati! . . ." — črtica
 — Ksaver Meško — stran 100 • Moja molitev — Erna Mežnar-Ferrol — stran 101
 • Nekaj zanimivih informacij — Po A. L. Ceferinovi — stran 102 • Prizadeti in
 vendar športniki — Gozdan Sovič (Ognjišče) — stran 104 • Slovenska mati —
 Notranjka — stran 105 • Vreden je spomenika — O Valvasorju Janez Primožič —
 stran 107 • Izpod Triglava — stran 109 • Adelaidski odmevi — p. Janez — stran 111
 • "Sin, pomagaj mi! . . ." — stran 112 • P. Bazilij tipka . . . — stran 114 • Gvido-
 nu v spomin — Prijatelj — stran 115 • Kaj pravite? Mati ali otrok — Dr. A. Kuka-
 vica — stran 116 • Vozniki — povest-nadaljevanje 20 — F. Grivški — stran 117 •
 Naše nabirke — stran 117 • V tišino — Iz pesmi Otona Župančiča — stran 119 •
 Izpod sydneyjskih stolpov — p. Valerijan 120 • Z vseh vetrov — stran 122 • Kotiček
 naših mladih — stran 124 • Križem avstralske Slovenije — stran 125

BOŽJE

misli
 IN
 ČLOVEŠKE

LETNIK 30 — ŠT. 5
 MAJ 1981

OB PRIZADETIH

TUDI bravcem MISLI menda ni več neznano, da je Organizacija združenih narodov letošnje leto posebej posvetila prizadetim ljudem. Pokazala je na te trpine z iskreno željo, naj bi vsi zdravi prizadete ljudi bolje razumeli, jih spoštovali, jim priznali njihove pravice ter jim vselej izkazovali pravo ljubezen. Leto prizadetih je idealna prilika za nas vse, da premislimo o lastnem gledanju na prizadete ter se vprašamo, kaj smo in kaj bi lahko zanje storili ter kaj bomo zanje res storili v bodoče. Saj LETO PRIZADETIH bo minilo, a prizadeti bodo ostali, nam vsem pa bo ostala priložnost, da jim pomagamo po svojih močeh. Mnogi med njimi so pogosto zapuščena človeška bitja, mnogi živijo v izredno težkih življenjskih razmerah, zlasti v tretjem svetu. Človeške bližine si želijo zlasti tisti prizadeti, ki bi se radi poročili, pa jim invalidnost to onemogoča . . .

Tudi Cerkev se je pridružila OZN. V posebni listini, ki jo je izdala dne 12. marca, govori o tem, kako naj kristjani ravnamo s telesno prizadetimi soljudmi. Štiri temeljna načela nam predlaga, ki naj bi se jih držali:

Prvo načelo zatrjuje, da tudi prizadeti osebi pripadajo vse človeške, svete in neodtujljive pravice. Drugo načelo pravi, da je tudi telesno prizadeti osebi treba omogočiti sodelovanje na vseh ravneh družbenega življenja, ki so ji le dostopne. Za prizadete je treba ustvariti take pogoje, da se bodo v njih mogli razviti do najvišje možnosti. Tretje načelo jemlje za merilo kakovosti vsake družbe — spoštovanje do najslabotnejših in prizadetih v njenih vrstah. Po tem načelu je vsaka diskriminacija na tem polju enaka rasni diskriminaciji, ki jo je OZN že obsodila. Četrto načelo pa naroča, da mora rehabilitacija in skrb za prizadete osebe vključevati resna prizadevanja, da se prizadeti ne bodo čutili

»Srečanje z vami mi je posebno drago«

izločene iz družbe, osamljene in brezimne — torej nepotrebno breme človeški skupnosti.

Cerkvena listina o pomoči prizadetim odločno poudarja, da je treba življenje prizadetih spoštovati od spočetja dalje. S tem se torej ne skladajo zakoni, ki po svetu dovoljujejo in uzakonjujejo umore nerojenih. Človeštvo ne sme gledati na ceno in žrtve, kadar koli gre za človeka. Nobena človeška oseba, neprizadeta ali prizadeta, ne sme biti prikrajšana za najgloblje pravice, potrebe in težnje, zlasti ne za tiste, ki so duhovnega in nramnega značaja. Popolna enakovrednost vseh je edino vredno merilo, za katerega mora in more sleherni človek doprinesiti svoj delež.

Listina se posebej dotakne tudi družine, ki je najvažnejša celica človeške družbe. Dejstvo je, da se prizadeti najbolje počutijo v družinskem krogu. To bi morala sleherni državna oblast upoštevati in je zato dolžna pomagati tistim družinam, ki imajo v oskrbi telesno prizadete člane. Tudi v zavodih, ki sprejemajo telesno prizadete osebe, naj bi vladalo družinsko ozračje, da bi se stanovanjci počutili zares čim bolj doma..

Vsekakor kar dosti lepih misli za vsakega kristjana, ki mu ljubezen do bližnjega ne sme biti prazna beseda. Le vzemimo leto prizadetih resno, pa bodo njegova načela tudi nam koristila. In končno: kdo izmed nas lahko reče, da ne bo še pred koncem življenja — sam invalid in odvisen od pomoči drugih? . . .

Predragi bratje in sestre! Znova se vam iz srca zahvaljujem za to vaše današnje pričevanje vere in za vašo krščansko zavzetost, ki je s tem tiho izražena. Želim vam izreči besedo spodbude, da v srcu ponesete s sabo spomin tega romanja, ki naj bo trajen nagib za vas in za vse vaše drage, da vztrajate na poti, ki so jo začrtali veliki zavetniki Benedikt, Ciril in Metod.

Ko se vrnete na svoje domove, povejte svojim dragim in svojim sorojakom, da jih ima papež rad, da jih podpira s svojo molitvijo in jih spodbuja, naj vztrajajo na poti dozorele in izžarevajoče vere. Vsem velja moj pristrčen, topel pozdrav in z njim vam podeljujem svoj poseben apostolski blagoslov. Hvaljen Jezus!

(Iz papeževega nagovora Slovincem v marcu)

NI VEČ NOVICA, je pa ostalo kruto in žalostno dejstvo, ki je kot mora obtičalo nad svetom: atentat na papeža Janeza Pavla II., moža miru in upanja vseh ljudi z dobro voljo v srcu. Človek se samo sprašuje, ali morajo res končati pod kroglo brezvestnega atentatorja ravno tisti, ki se iskreno bore za človeške pravice in jim ljubezen ni prazna beseda. Temne sile so na delu. Uresničuje se tudi v našem stoletju v kaj obilni meri Kristusova napoved apostolom: "Preganjali in morili vas bodo . . ."

"Molim za brata, ki me je napadel in mu iskreno odpušcam," je dejal papež ob svojem prvem radijskem govoru po atentatu, ko je s še kaj šibkim glasom spregovoril iz svoje bolniške sobe. Kako blagodejno zvene te njegove besede! Ko bi jih svet le sprejel kot svoje vodilo — kako čudovito lepo bi postalo za vse pod tem božjim soncem!

Za Janeza Pavla II. veliko molimo, da bi popolnoma ozdravel in nadaljeval svoje očetovsko delo. Svet ga potrebuje!

LE O DVEH Jezusovih srečanjih z Marijo v njegovem javnem življenju poroča evangelist Janez. Prvo je bilo v Kani Galilejski, drugo pa pod krizem. Srečanje na križevem potu, ki se ga spominjamo pri četrti postaji, evangeliji ne omenijo, čeprav vse okoliščine govorijo zanj. Prvi trije evangelisti pa poročajo, kako so Jezusova mati in njegovi bližnji sorodniki — to pomeni izraz "bratje in sestre" — hoteli srečati Jezusa, pa zaradi množice niso mogli do njega. Dali so ga poklicati. Ali je Jezus ustregel njihovi želji ali ne, evangelisti ne povedo.

Na prvi pogled je Jezusov odziv na sporočilo, da so njegova mati in njegovi sorodniki zunaj in ga iščejo, skorajda nerazumljiv. Pričakovali bi, da bo Jezus vendar z veseljem pozdravil svojo mater, si vzel časa zanj in se z njo pogovoril, saj so bile priložnosti za taka osebna srečanja tako redke in Marija ni silila v ospredje. Brez dvoma bi bili tudi Jezusovi poslušalci to razumeli in odobraval.

Jezus pa je namesto tega, kot pravi evangelist, vprašal: "Kdo so moja mati in moji bratje?" In ozre se po tistih, ki so sedeli okrog njega, in pravi: "Glejte, moja mati in moji bratje! Kdor namreč spolni božjo voljo, ta mi je brat in sestra in mati."

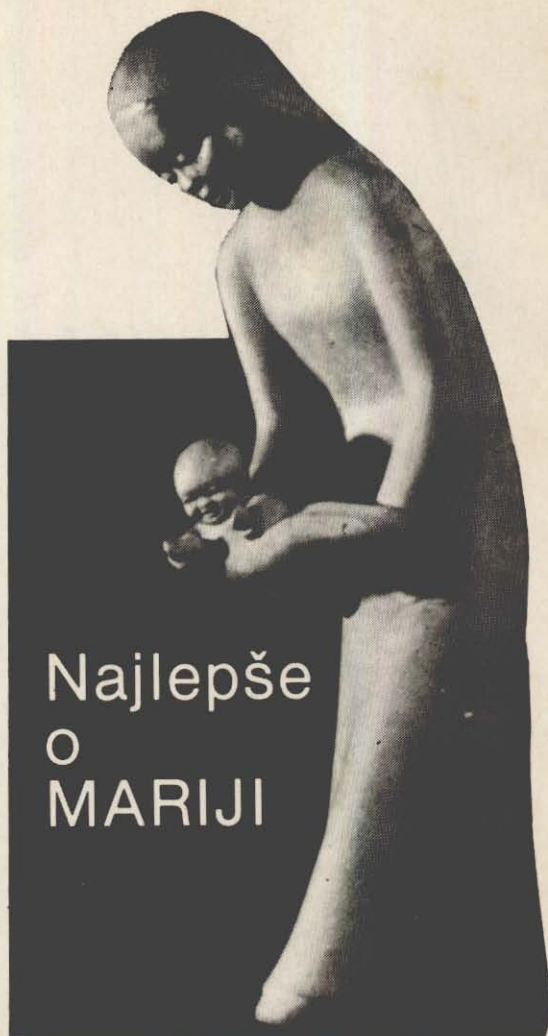
Le človeško gledano pomeni ta odgovor, da je Jezus zavrnil posebno navezanost s svojo materjo in sorodniki na podlagi krvnih vezi. Če pa odgovor razumemo v luči vere in Kristusovega poslanstva, pomeni, da mu je Marija najbolj mati, ker je od vseh ljudi najbolj spolnila božjo voljo.

Jezusov odgovor pa obenem pomeni, da v novem odrešenjskem redu ne veljajo krvna sorodstva in naravne vezi. Več veljajo zveze na osnovi svobodne odločitve. Kdor spolni božjo voljo, stopi v tako osebno in tesno razmerje do Kristusa, kakor je družinsko razmerje matere do sina ter bratov in sester med seboj.

S tem je Jezus povedal nekaj najlepšega o Mariji in o vseh, ki božjo besedo poslušajo, ji verujejo in spolnijo božjo voljo.

Ko so Jezusu sporočili, da ga želi srečati njegova mati, je poudaril absolutno prvenstvo božje volje. Bog je tisto absolutno bitje, o katerem se danes toliko govori, ki ga verni priznavajo, neverni odklanjajo, nešteti pa po njem hrepenijo in ga iščejo. Njegova absolutnost pa ni nekaj nedoločenega in oddaljenega, ampak prihaja do veljave v njegovi volji. Kdor se danes tako ali drugače želi srečati z absolutnim Bogom in s Kristusom, ki je njegovo razodetje, je postavljen pred odločilno vprašanje, ali je pripravljen spolniti božjo voljo.

Kakšno absolutno prvenstvo in veljavo ima božja volja in njeno spolnjevanje, Kristus ni poudaril samo z besedami. To je pokazal v vsem svojem življenju. V pokorščini Očetu je spolnil božjo voljo do smrti na križu. Zato je pa tudi z vstajenjem premagal smrt in sam stopil v novo življenje ter hkrati odprl vrata vsem, ki so res njegovi bratje in sestre, ker spolnjujejo božjo voljo. V velikonočni skrivnosti se razodeva vsa

Najlepše O MARIJI

zahtevnost in resnost božje volje, a tudi vse plačilo in bogastvo novega življenja.

Prva, ki je bila obojega deležna, je bila Marija, Jezusova mati po telesu, še bolj pa po duhu in veri ter spolnitvi božje volje. S svojim odgovorom pri srečanju, o katerem poroča evangelist, Jezus svoje matere ni zatajil, kakor da bi mu bil kdo bližji; odkril je le vso njeno veličino.

Ko danes iščemo srečanja s Kristusom, je Marija mati vsem, ki hočejo spolniti njegovo voljo. S tem postaja novo krščansko občestvo, kjer smo si med seboj bratje in sestre, ker nas Kristus ljubi kot brate in sestre. Vsakoletno obhajanje velikonočne skrivnosti pa je temelj in porok te resničnosti.

+ ALOJZIJ ŠUŠTAR, nadškof ljubljanski

KSAVER
MEŠKO

“Je pač — mati! . . .”

POTRKALO je rahlo, komaj slišno, da nisem prav vedel, je li resnica ali se mi je samo v mislih tako zdelo. Vendar sem se oglasil. In je počasi, boječe vstopila žena proti petdesetim. Nekoliko sem jo poznal; iz sosednje župnije je bila; na cesti sva se včasih srečala, se pozdravila, kako besedo spregovorila. A danes je bila vsa izpremenjena, vsa preplašena, prepadla. Toliko da sem jo videl, sem si že rekel: “Ta prihaja z bolnim srcem.”

A da bi jo razvedril, sem jo glasno in veselo vprašal:

“Kaj lepega in dobrega prinaša, mati?”

Žalostno je odkimala. Da lepega in dobrega nič, je s težavo iztisnila, kakor bi jo v grlu davilo. Če sem slišal, da je bilo pri Gornjaku, v čigar bajti so kot gostači, ukradeno?

Slišal, da! Baje ves izkupiček za eno kravo so mu odnesli. Hud udarec za kmeta, sodim!

Nesreča, da! A hujša morda zanjo kakor za Gornjaka.

Hujša zanjo? Kako to?

Ker dolžijo njenega sina, da je denar vzel, je priznala tiše. Čelo se ji je nabralo v bolestne gube, ob očeh ji je drhtelo; ni me pogledala, tako jo je bilo sram, tako je trpela; mrko je gledala v mizo; velike, izdelane, razpokane roke so ji kakor ohromele ležale na kolenih.

Kateri bi naj to storil? Več jih najbrž ima.

Najmlajši . . . , ki je pri Gornjaku za pastirja.

Čudil sem se: Kaj naj fant s tolikim denarjem? No, če bi vzel nekaj kron — pred dobrimi štiridesetimi leti je bilo to.

“Saj ni on, saj ni! Tudi nekaj kron ne! Ni mogoče! Živeti ne bi več mogla, če bi bil moj sin tat!” je kričalo iz nje v neskončni obupanosti.

Dasi sem jo izpočetka kanil s svojo vedrostjo razvedriti, se je njena tegoba in žalost polasčala

tudi mene. In negotovost, kaj naj rečem; ko pa nisem vedel, je li fant nedolžen ali kriv. Bolno sem čutil, kako veliko gorje je, če vidimo, kako kdo, oslepljen po udarcih usode in nesreče, obupno išče pravo pot. Prosi, naj mu jo pokažemo. Pa je sami ne poznamo, sami v temi tavamo.

Vendar sem jo poskusil tolažiti: “Upajva, da ni.”

“Ni! Ni!”

Če je bila kaka preiskava?

Bila! Orožniki so ga imeli v mestu.

“In kaj so zvedeli?”

“Fant se je ustrašil, pa je rekel, da je vzel.”

“Sam je priznal?”

“Ustrašil se je pač. A ko bi moral povedati in pokazati, kje denar ima, ni ničesar vedel. Ni ga mogel pokazati, ker ga nima.”

“Pa so ga potem izpustili?”

“Da, izpustili. A še zmerom hodijo gor k nam in ga izprašujejo. Menda le mislijo, da je on. Jaz pa trpim in si pđmagati ne morem.”

“Bodo že dognali, če je nedolžen.”

“To, to tako želim. Pa sem prinesla za eno mašo, sv. Roku na čast. Če za bolezní pomaga, bo morda še tu. Saj je to hujše ko bolezen.”

“Verjamem, mati. In sam Bog daj, da bi se razodelo, kdo je vzel!”

“Da bi se le! Boste brali mašo za ta namen, prosim. Tako ne morem živeti! Kakor senca se vlačim okrog; še jokati ne morem več.”

Že poprej, ko sem gledal njen upadli, pepelnati obraz in kako je vse trepetalo v nji, pa vendar ni zajokala, sem si rekel: “Uboga žena nima več solz. Najhujše gorje pa je, če mati za svojega otroka več jokati ne more.”

Da si naj vendar ne dela prevelikih skrbi, sem ji prigovarjal, ker se mi je v srce smilila. Da bo še vse dobro. A na fanta naj budno pazi, ga strogo drži. Če že je kdaj kaj vzel, sem jo še vprašal.

"Doma nikoli! Kje bi se bil navadil?"

"Mladost — norost! Ne premišli. In stori kaj, še preden se zave, da bo napak. In priložnost je zapeljiva, če se ravno nudi. Še močnejše je zmagala. Še svetniki so padli kakor podžagani hrasti."

Pogledala me je tako strašno obupano, da sem se zdrznil. — Ali tudi jaz verjamem, da je njen fant to storil? Saj ji vendar ne bom še jaz zasajal noža v razboljeno srce, če išče pomoči pri meni!

Naglo sem se umikal.

Saj ne sodim. Kako bi le mogel? Nisem Bog, nisem vseveden. Samo mislil sem, da bi bilo mogoče . . .

Ne, ne! Ni, mogoče! Kako bi bilo? Ne! Nikoli več ne bi smel prijeti za kljuko domače hiše, če bi bil tat. Ah ne — njen sin, pa tat!

"Saj mislim tudi jaz, da ni. Se bo že dognalo, kdo je denar odnesel, in da je vaš sin nedolžen."

"Zato pa mašujete! In da mu Sveti Duh pamet razsvetli!"

Počasi je naštela na mizo kupček papirnatih kron, tistih starih avstrijskih, žigosanih. Vse zamazane, razcefrane. križem zlepljene.

Gledal sem jih, razmišljal: "Kako dolgo in kako težko je bedna žena te krone pač zbirala."

In sem ji prigovarjal: "Mati, ko bi denar spet spravili . . .! Bi maševal kar tako. Vem, da se vam ne godi predobro."

"Seveda ne! A potem za fanta ničesar ne storim, če sv. maše ne plačam."

"Ako mislite tako, naj bo v božjem imenu!"

"Saj rada dam. Samo da to res ne bi bilo! Samo da fant kradel ni!"

Ko je odhajala, se ji je še ob vratih bolno trgalo iz srca: "Moj sin — pa tat? Ne, ni mogoče! Ne!"

Gledal sem skozi okno za njo, kako je stopala dol proti cerkvi, počasi, sključena, kakor bi nosila težko, težko breme.

Pa sem pogledal krone na mizi. Zazdelo se mi je, da niso oškropljene samo z njenimi potnimi sragami, ko jih je služila s težkim delom, ampak z njeno srčno krvjo.

In sem si gđvoril v sočutju z njenim trpljenjem in v spoštovanju in občudovanju njene ljubezni: "Je pač mati! Ljubi, ljubi. In trpi . . ."

Naš nebeški Oče, Gospod ljubezni,
prosim ponižno:

— če je mogoče —

podeli miru in sreče
vsakemu človeku.

Z nožem najvišjega Kirurga
zareži v naša srca —

globoko,
globlje,

da se prikaže

— ljubezen do bližnjega,

katera je v srcu vsakega človeka,
a morda skrita pregloboko.

Iz src pa, v katerih Tvoj nož odkrije
sovraštvo do sočloveka —

izreži ga,

prosim, Gospod!

In — če je potrebno —

zareži še globlje, da bo bolečina

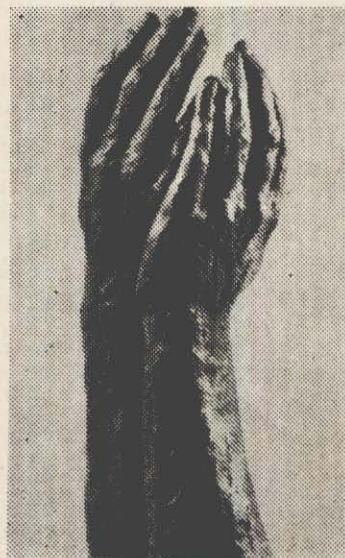
izbrisala sleherno sled sovraštva

in potem — kot na perotih grlice —

prinesla srečo resnično in mir Tvoj

v naše duše.

MOJA MOLITEV

ERNA MEZNAR-FERROLI
(Mt. Gambier, S.A.)

Nekaj zanimivih informacij

V maju je bil sestanek voditeljev slovenskih etničnih šol v Viktoriji in srečali so se v prostorih Migrant Resource Centra v Melbourne. Poročilo o delu in stanju etničnega šolstva v mejah avstralskega multikulturalizma je na kratko in pregledno po temah podala ga. ALEKSANDRA L. CEFERIN, govorila o delu pri zveznih in deželnih odborih s posebnim ozirom na slovensko etnično skupnost. Že v uvodu je poudarila tudi potrebo razpravljanja v etničnih šolah in klubih o splošnih vprašanjih kot so sedaj npr. naseljevanje, vključevanje, državljanstvo in podobno.

Tu objavljamo nekaj izvlečkov obravnavanih vprašanj, tako iz podajanja ga. Ceferinove kot iz razgovorov prisotnih, ki bi zanimala tudi širšo slovensko javnost.

ORGANIZACIJE kakor posamezniki lahko učinkovito vplivajo na vprašanja, ki jih zanimajo, kadar ministrstvo ali državne ustanove pozivajo, naj se pošlje predloge in sodeluje v javnih diskusijah. Kadar so zakoni oz. odločbe izglasovane, državna administracija samo izvršuje. Prošnjam se ugodi, ko gre za napake ali prestopke v izvrševanju obstoječih predpisov. Vse drugo, neglede na zbrane podpise, stanja ne spremeni. Upošteva se le pri reviziji, kar pa lahko vzame nekaj let.

Naseljenci bi se morali bolj zanimati za politiko naseljevanja. Tako priložnost so imeli v zadnjih mesecih glede NUMAS-a, ki je izbirni točkovni sistem za kandidate naselitve v Avstraliji. Vsakdo naseljencev se lahko znajde v položaju, ko bi rad dobil k sebi osamelega sorodnika, ki je ostal doma in želi preživeti ostanek življenja s svojci tukaj.

Država ureja naseljevanje iz raznih vidikov v interesu celote. Pred dvema letoma so dobile avstralske oblasti pol milijona prošelj za naselitev, letos že en milijon. Koliko naj jih sprejmejo in kakšna naj bo izbira? Avstralija vsekakor ne more sprejeti takih, ki jih ne more vključiti v svoje gospodarstvo. Glasne so interesne skupine kot npr. sindikati, ki zahtevajo omejitev sprejemanja in preusmeritev brezposelnih s treningom v nove poklice. Gospodarske zbornice pa so za vpoklic delavcev, ki so potrebni za razvoj novih industrij. Novonaseljenci imajo pravtako vse pravice dvigniti svoj glas za vključitev svojih interesov v nove predpise.

Naseljenci, ki hočejo biti bolj aktivni v javnem življenju in ki so volilci, naj se vključijo v eno avstralskih političnih strank, ki jim je ideološko najbližja. Ob zmogljivosti in zaupanju se lahko povzpnejo na vplivne položaje. Da je to dosegljivo, je dokazal naš rojak — zvezni senator Miša Lajovic. Prav v zadevah naseljencev iz Jugoslavije in evropskih držav je bil njegov vpliv važen dejavnik tudi pri etničnem radiu in televiziji.

Letos je prišel v zvezni parlament g. Bata Kent, svoječasno vojvodinski Madžar, ki ve o prebivalstvu starih dežel. Jasno je, da se vsak politik ravna po liniji stranke, v katero pripada, a so tudi vprašanja, ki se ne rešujejo po politični liniji. V takih primerih se pričakuje od politikov, ki razumejo primere, da nismo prikrajšani; zlasti še če se skušajo vmešavati v zadevo ignoranti ali manipulanti, katerih tukaj ne manjka.

Vedno bolj važno je sprejemanje avstralskega državljanstva. Novonaseljenci sicer uživajo skoraj enake pravice kot državljani, le da ne volijo. V doglednem času pa bodo gotovo prišle spremembe in državljani bodo imeli večje prednosti ali olajšave. Sedaj je v Avstraliji 1.2 milijona naseljencev brez avstralskega državljanstva. Oblasti spet in spet izražajo željo, naj bi sprejeli avstralsko državljanstvo vsi, ki so se odločili za stalno naselitev. Naseljenci iz Jugoslavije so — kljub pridobljenemu avstralskemu državljanstvu — še vedno podrejeni jugoslovanskemu državljanstvu in njega zakonom, pravicam ter dolžnostim, kadar obiščejo rodno državo.

Pouk slovenščine kot srednješolski in maturitetni predmet je dobro vpeljan. Obiskovanje pouka ob sobotah bo ostala še vedno edina možnost glede na raztreseno naseljenost slovenskih družin. Sedanja razmestitev petih razredov poučevanja slovenskega jezika po različnih okrajih velikega Melbourne je zelo ugodna.

Želeti bi bilo samo, naj bi se več staršev poslužilo lepe prilike za srednješolsko mladino, da izpopolni svoje znanje materinega jezika. A poudarimo naj tudi, da učenje ni samo važno za našo mladino, ampak je tudi merilo slovenske etnične zavesti. Tega se morda premalo zavedamo.

Srednješolsko poučevanje slovenščine spada pod prosvetno ministrstvo. Urad, ki odloča vse glede priznanja mature, je VISE-Odbor za slovenščino. Ta ni podrejen vladi, ampak parlamentu.

Razpravljanje o možnostih učenja slovenščine in književnosti na eni avstralskih univerz je pokazalo, da za enkrat še nimamo dovolj študentov. Maturantov iz slovenščine ni računati preko 10 do 15 študentov v Melbournu ali Sydneyu. Za študij jezika bi se odločila morda eden ali dva na leto. Perspektivno je stremeti za tem, da bi se uvedlo poučevanje slovenščine na eni avstralskih univerz, a za enkrat ni pogojev.

Do takrat pa naj bi pošiljali štipendiste, ki so tukaj dokončali študij angleščine in enega modernega jezika, z maturitetnim znanjem slovenščine, dovršeno pedagogijo in z eno- ali dvoletnim učiteljevanjem, na študij na ljubljansko univerzo. Če pa je kombinacija še s kakim drugim jezikom na univerzi v Evropi ali Ameriki, potem je povezati s študijem tam, kjer imajo lektorat za slovenščino.

Položaj kvalificiranih učiteljev iz prekomorskih držav ni dober. Če hočejo ostati za stalno tu in učiti, morajo — brez zagotovila službe — opraviti dopolnilni tečaj. Današnja brezposelnost in štednja v šolstvu položaj samo zapleta.

Kljub gornjemu dejstvu poučevanje slovenščine ni v kritičnem stanju. Evropske kvalifikacije in navdušenje naših stalno naseljenih učiteljev za pouk slovenskega jezika zmagojuje težave in zadoščajo potrebam, zlasti še ob pomoči naših tukajšnjih diplomirancev.

Sestava naših samostojnih etničnih šol za osnovnošolsko mladino (v okviru klubov in verskega središča) je različna v skupini sami in med različnimi etničnimi skupinami. Pri nekaterih skupinah je opaziti premik za neodvisnost in podobno. Ga. Ceferinova je na sestanku ponovila že pred leti postavljeno trditev, da so etnične šole nujno potrebne za gojenje slovenskega jezika in kulture, obenem pa pripravljajo otroke za nadaljevanje pouka v srednji šoli. Imajo prednost, ker lahko podeljujejo gojencem domače vzdušje, katerega šola kot taka s svojimi razredi ne daje. Prav tako ostane delitev pouka, če je potreba, po usmerjenosti glede na državni sistem (SSML), ali pa etnične šole po klubski, politični ali verski usmerjenosti.

V Viktoriji so sedaj na razpolago etničnim šolam trije viri finančnih podpor. VACMME razpolaga vsako leto s 100.000 dolarji in podeljuje podpore do tisoč dolarjev. Letos imajo že okoli 165 prošenj. Ministrstvo za etnične zadeve Viktorije podpira izbrane prosilce do nekaj tisoč dolarjev. Zvezno ministrstvo bo letos prvič podelilo podpore etničnim šolam in sicer 60 dolarjev na učenca (za dve leti skupno, torej trideset dolarjev v enem šolskem letu).

Podpore so podeljene pod določenimi pogoji in formularje za prošnje je točno ter v roku izpolniti. Prošnje preverjajo kompetentni odbori po navodilih.

STAV z drugimi enakimi organizacijami je na stališču, da bi država krila vse stroške etničnega

šolanja pod določenimi pogoji. Podatki o podeljenih podporah pričajo, da bi slovenskim šolam to krilo vsaj vse stroške za nabavo knjig.

Kaj pa etnični radio in televizija?

Vprašanje standarda slovenskega jezika na oddajah etničnega radia bo sčasoma odločilne važnosti, da ne bomo utesnjeni na valovnih oddajah. Počakati je na uradne spremembe pri etničnem radiu in potem podvzeti pozitivne korake za sodelovanje, ker kritika sama ne vodi k izboljšanju.

Vpeljavo etnične televizije so pozdravili tudi Slovenci. Glede na začetek je zadovoljivo, a ne brez kritike. Strinjati se moramo s poročilom ga. Ceferinove za boljšo izbiro filmov in boljše angleško podnaslovljanje. Spored naj vsebuje slikanice, dokumentarne, folklorne, turistične, razvedrilne, umetniške in druge filme iz življenja Slovenije v določenem razmerju. Poleg tega je nujno potrebno vključiti v program tudi problematiko in uspehe Slovencev v Avstraliji.

V kratkem bo odločeno v parlamentu, kako bo z etnično televizijo, predvsem o vprašanju komercializacije. To bo tudi čas za odpravo napak pod novimi pogoji.

Mati — prva in najboljša učiteljica

Prizadeti — in vendar športniki

K SLIKI: Arnie Boldt
— z eno nogo je dosegel
rekord v skoku v višino

LETO 1981 je mednarodno leto prizadetih, katerega geslo je: ENAKOVREDNO VKLJUČEVANJE IN POLNOPRAVNO SODELOVANJE. V duhu tega gesla so od 2. do 5. aprila 1981 v Rimu potekale druge mednarodne invalidske igre, neke vrste njihovo svetovno prvenstvo. Na igrah se je zbralo okoli 350 prizadetih športnikov iz 29 držav, ki so tekmovali v številnih športnih panogah in raznih kategorijah (paraplegiki, slepi, brez roke, brez noge). Prvi namen tega srečanja mladih ljudi, ki se kljub svoji telesni prizadetosti uspešno ukvarjajo s športom, ni bil postavljati nove svetovne rekorde, ampak vzpostavljati in utrjevati prijateljske vezi. S svojimi izrednimi dosežki so prizadeti športniki ponovno opozorili zdrave, da so sposobni enakovredno se vključiti in polnopravno sodelovati na vseh področjih družbenega življenja, tudi na športnem. Prav športno udejstvovanje je za telesno prizadete izrednega pomena, ker jih spodbuja k gibanju in s tem se krepijo njihove moči. Hkrati s telesno močjo pa se jim vrača tudi duševno ravnotežje. Zaradi tega je šport odlično sredstvo za ponovno vključevanje prizadetih v družbo, kajti ob uspešnem premagovanju ovir pri športu se jim vrača zaupanje vase, vadijo se v obvladovanju samega sebe, privzgajajo si tekmovalnega duha in čut za skupnost, ki pride do izraza zlasti v moštvenih športih (npr. košarka, odbojka). Zelo lepo je koristnost športa za prizadete oznočil kapetan italijanske reprezentance na igrah v Rimu: "S športom sem se začel ukvarjati zaradi rehabilitacije in zdaj se počutim povsem normalnega. Prizadeti se lahko ukvarjamo s skoraj vsemi športi, čeprav so med nami najbolj priljubljeni tile: atletika, sabljanje in košarka. Iskreno lahko povem: ob športu prizadet človek ni več prizadet."

Na rimskih invalidskih igrah je bilo postavljenih 14 novih svetovnih rekordov v raznih disciplinah in

kategorijah: 12 v atletiki in 2 v plavanju. Najbolj senzacionalnega je dosegel že prvi dan tekmovanja 23-letni Kanadčan **Arnie (Arnold) Boldt**, fant, ki ima amputirano desno nogo. Z eno samo nogo je v višino skočil 2,04 m (slovenski rekord za zdrave atlete znaša le 12 cm več, 2,16 m). Vendar pa se ni zadovoljil z enim samim svetovnim rekordom: drugi dan tekmovanja je z mesta skočil v daljavo 3,01 m, česar ne bi zmogli niti mnogi najboljši zdravi skakalci v daljavo.

Ta neverjetni dvakratni svetovni rekorder je posebej zanimiv tudi zato, ker je bogoslovec, študent teologije. Pravi sicer, da se še ni dokončno odločil, ali bo po končanem študiju postal duhovnik, ali pa bo kot diplomirani teolog poučeval verouk na srednjih šolah. "Desno nogo sem izgubil, ko mi je bilo, tri leta: padel sem pod kosilnico. Skakat pa sem začel s trinajstimi leti. Ustvaril sem si svoj osebni slog skakanja v višino, neke vrste trebušni fosbury, s katerim se poženem nad letvico po kratkem zaletu z eno samo nogo," je povedal. Arnie pride na zaletišče z berglo, ki jo odloži. Potem sede, da se umiri in zbere; ko vstane, napravi kratek zalet, potem pa se z neverjetno močno levo nogo silovito požene kvišku. Kmalu je začel dosegati višine, ki se jih niti povsem zdravi skakalci ne bi sramovali. Na lanskim olimpijskih igrah za prizadete v nizozemskem mestecu Papendal je preskočil 1,96 m in postavil svetovni rekord, ki ga je zdaj v Rimu izboljšal za celih 8 cm. Vendar pa ta znamka 2,04 m — višina, s katero bi bil vse do leta 1933 absolutni svetovni rekorder — ni njegov najboljši dosežek. Nekaj mesecev pred invalidskimi igrami v Rimu je na nekem tekmovanju v Winnipegu (Kanada) preskočil letvico, ki je bila postavljena na višini 2,08 m; toda rekorda mu niso priznali, ker je tekmoval z zdravimi skakalci . . . Arnie, ki je vesel fant in ima rad glasbo (dobro igra

na violino in mandolino), gotovo še ni rekel zadnje besede.

Na invalidskih igrah v Rimu so sodelovali tudi naši predstavniki in sicer dokaj uspešno, saj so si priborili dve srebrni medalji. Prvo je osvojil **Jože Okoren** v metu diska v kategoriji paraplegikov (invalidov s vozičkih), ki je orodje sunil 22,46 m daleč (zmagovalac, Novozelanec Condon, je dosegel daljavo 25,26 m), drugo pa **Marjan Peternelj**, ki je v metu kopja v kategoriji paraplegikov dosegel rezultat 25,18 m (kopje zmagovalca, Nemca Benza, je letelo le 44 cm dlje).

Drugi dan iger je tekmovalce in strokovnjake, ki so na znanstvenem simpoziju razpravljali o vprašanju "Prizadeti in šport", sprejel v posebni avdienci papež Janez Pavel II. Prišel je med nje na Damazovo dvorišče v Vatikanu, kjer se jih je zbralo nad 400. V angleškem jeziku je imel zanje topel nagovor, v katerem je med drugim dejal: "Za vas šport ni stvar, ki vam bi prinašala

materialne koristi. Niste prišli na igre zato, da bi postavili nove absolutne rekorde v raznih športnih disciplinah. Vsekakor pa vaše športno udejstvovanje postavlja rekord, ki je z raznih vidikov najpomembnejši: rekord preseganja samega sebe, rekord bratstva s pomočjo športa in dejanske vzajemnosti z vsemi člani človeške družine. Z veseljem opažam, da se zdaj posveča več pozornosti prizadetim. Porast te pozornosti pospešuje in podpira večja zavest o vrednosti in dostojanstvu človeške osebe, o dostojanstvu, ki ni odvisno od drugotnih kakovosti, kakor sta moč in telesni videz, temveč od temeljnega dejstva, da je ona ali on oseba, človeško bitje. Vzporedno s tem raste zavest, da moramo biti solidarni z vsemi člani človeške družine, ki imajo vsi pravico biti vključeni v najrazličnejše oblike družbenega življenja. V skladu s tem se moramo truditi, da napravimo konec vsakemu razločevanju, ne samo med rasami, ampak tudi razločevanju med močnimi in zdravimi ter slabotnimi in bolnimi."

GOZDAN SOVIČ
v "Ognjišču"

SLOVENSKA MATI

V MAJU 1945 leta ni bilo kar nič podobno našemu najlepšemu mesecu leta. Slovenski maj je bil vedno tesno povezan s čudovitimi običaji majskih svečanosti, pa naj bo po cerkvah, po šolah ali po naših domovih. A tisti maj je bil žalosten. Še po cerkvah so utihnile šmarnične pobožnosti: vsakdo je trepetal zase in ljudje so bežali na vse strani. Končala je vojna, pa prinesla za nameček še toliko strahot, krivic in nasilnih smrti poštenih in narodnozavednih. Res žalostna "svoboda" in malo srečnih ter veselih ljudi! Zato so tistemu maju sledila še dolga leta razočaranja in begov...

Tudi Potokarjevi so se izselili iz svoje rodne Primorske. Nekaj mesecev so bili v Italiji po begunskih taboriščih s tisoči drugih rojakov, potem jih je nekega dne ladja odpeljala preko morij proti Avstraliji. Saj niso vedeli, kam jih vodi pot in kaj jim nudi nova domovina. A Potokar in njegova žena Zorka sta upala, da bosta v novi zemlji lažje preskrbela svoje štiri otroke ter jima tudi ohranila zaklad vere.

V lepem jesenskem jutru so prispeli v sydneyško пристanišče. Sonce jih je osvetljevalo in Sydney se jim je zdel privlačen že na prvi pogled. Država je poskrbela za prevoz emigrantov z ladje do enega taborišča v predmestju. Družine z otroki so se nastanile v enem delu, samci in dekleta so bili zase. Hrana je bila obilna, le za zaposlitev je šlo bolj počasi. Tudi Potokar in njegova žena sta si želela čim prej poskrbeti za kruh svoji družini. Otroke sta vpisala takoj v šolo, Potokar je dan za dnem iskal po mestu zaposlitve, Zorka pa je prala, likala in držala red v baraki. Mnogo je tudi molila, saj je bila iskrena krščanska mati. Za njo se je že dan začel z molitvijo, pa tudi otroci so morali moliti pred odhodom v šolo, pred jedjo in po jedi ter seveda zvečer pred počitkom. Prav vera jo je držala pokoncu ob vseh začetnih težavah v novi domovini.

Neko nedeljsko popoldne se je v taborišču oglasil starejši Dalmatinec poštenega obraza. Pripovedoval je,

da je v Avstraliji že izpred vojne in da ima veliko farmo paradižnikov na obronku Sydneya. Vabil je našo družinico na delo pri njem.

Takoj drugo jutro sta se Potokarjeva odpravila, da si ogledata kraj in farmo. Po nekaj urah vožnje z vlakom in avtobusom sta prispela v dolino paradižnikov. Gospodar Malič ju je lepo sprejel, ju takoj pogostil s čajem in piškoti ter jima razkazal svoje posestvo. Razložil jima je delo in ostale obveznosti ter jima pokazal tudi hišo ob cesti na koncu farme, kjer bi stanovali. Bila je prijazna lesena hiška s tremi sobami in lepo kulinjo. Še bolj kot možu je bila všeč Potokarici in dosegla je, da sta se kar odločila. Pogodba za eno leto je bila sklenjena. Zadovoljna sta se vrnila v taborišče, kjer so ju otroci že željno pričakovali.

Po štirinajstih dneh so se Potokarjevi preselili na Maličevo farmo. Takoj se je pričelo delo od jutra do večera: sadila sta, kopala in zalivala — sleherni dan ga je bilo dovolj, a bila sta zadovoljna.

Dolina paradižnikov ni bila samotna, saj je tod živel okrog dvesto družin. Otroci so pričeli šolo, v nedeljo pa sta jih starša peljala k maši v cerkev blizu morja. Pridno so se učili, doma pa sta dekleti že tudi pomagali mami po hiši in na polju, dočim sta fanta priskočila z lažjimi deli na pomoč očetu.

Leto prve pogodbe je neverjetno hitro minilo. Sledilo je drugo in tudi za tretje so se odločili. Vsem se je zdelo, da čas kljub težkemu delu pod vročim avstralskim soncem zelo hitro teče. Fanta sta se začela učiti vsak svojo obrt, dekleti sta obiskovali že srednjo šolo.

Četrte pogodbe pa Potokar z Maličem ni več podpisal. Našel je namreč svoji družini nekaj akrov lastne zemlje s skromno farmersko hišico. Tja so se preselili s čudovitim občutkom, da so končno na svojem. Naslednje leto je imela farma že nekaj tisoč sadik paradižnikov in prinesla je prvi lep dohodek. Hišo so na zunaj lepo popravili, uredili v njej kopalnico in pralnico, prebarvali prostore . . . Okrog hiše je naša pridna Zorka posadila nageljnove, aster, gorečk in polno raznobarnih krizantem, da je bilo vse v cvetju prav do prvih slani in materinskega dne v maju. Vrt pa je imel polno zelenjave, od peteršilja do fižola in radiča — vsega torej, kar družinica potrebuje ter je doma pridelano toliko več vredno. Grupa kokoši je kokodakala po dvorišču s svojim petelinom, a gnezda v šupi so bila dnevno polna jajc. Vsa družina je delala kot eden in vsi sosedje so cenili Potokarja, ki je bil po naravi miren ter tudi nadvse pošten gospodar.

Leta so tekla v delu. Saj so že kar pozabili moro domovine, ki jih je pognala po svetu, teže begunstva in težke začetke v Avstraliji. Petindvajset let je odšlo — četrto stoletje v novem svetu . . . Otroci so odhajali eden za drugim ter si ustanavljali lastna ognjišča. Potokarja sta ostala sama na farmi. Nič več se nista ubijala s pretežkim delom: skrb za paradižnike sta oddala v najem. Uživala sta v miru starih let in ni jima bilo žal prestalih trudov. Ob nedeljah pa se je

njuna hiša napolnila z družinami otrok. Koliko sreče za vse: biti zopet skupaj kot nekoč . . . Mama in nona Zorka jih je vedno pričakala z veseljem in seveda z vsemi sladkostmi slovenske kuharske umetnosti.

Žena starejšega sina je bila veselo avstralsko dekle. Prva leta zakona so bila srečna. Sin je imel tudi dobro službo in dobro plačo. Tri punčke so imeli, eno za drugo. Morda je bilo to za mlado in dokaj razvajeno ženo preveč: lepega dne je pustila moža samega z otroki. Kako malo materinskega čuta, da je mogla pustiti tri zlate deklice! Kaj bo oče sam, ko ne zne ne kuhati in ne prati. Nekaj dni je izostal od dela in skrbel za vse, obenem pa se tolažil z upanjem, da se žena morda še vrne. Ni je bilo in moral se je odločiti, da gre na očetovo farmo in pove staršem svoj nesrečni primer.

Tudi zanju je bil nepričakovani udarec hud. Prvič menda je zavalovila mirna gladina Potokarjeve družine. Nekaj se je skalilo, jih pritisnilo k tlom. Toda ne za dolgo. Sprejeti je bilo treba in storiti svoje. Potokarjeva sta rekla sinu: "Kar pripelji otroke k nam domov!" In tako se je zgodilo: sin je še na večer tistega dne pripeljal svoje tri deklice, sam pa se je moral vrniti v mesto, da uredi glebe stanovanja in dela.

Za stara starša, pa tudi za sinov drobiž, je bil težak začetek. Prehitro je prišla sprememba. Najprej so deklice izgubile mamo, katero so poznale, stare mame in starega očeta pa niso niti razumele. Drugače je bilo prej na obiskih — zdaj so kot prestrašene ptičke tiho sedele v sobi in gledale v vrata, kdaj se bo prikazal "daddy". Toda nona Zorka ni obupala, četudi so jo leta življenja že precej utrudila. Vsak dan je začela s svojim dnevnim redom: morale so se umiti, lepo počesati, obleči, napraviti posteljo, dati umazano perilo in obleke v košaro za pranje in tako dalje . . . Učila jih je napraviti križ pred jedjo in po jedi. Tako je šlo dan za dnem. V nedeljo pa je vse tri lepo oblekla in očka jih je peljal z avtom v cerkev.

Že v nekaj mesecih ste lahko opazili na otrocih neverjetno spremembo, kateri je našla pot nonina temeljita vzgoja. Tri deklice so postale že tudi mlade Slovenke. Nona s svojim šestim križem na hrbtu se ni bala preizkušnje, pred katero je bila postavljena: celo slovensko jih je naučila, da so začele po naše moliti, deklamirati slovenske pesmice ter jih z nono tudi prav ljubko prepevati.

Stari Potokar je z veseljem gledal otroke in tudi po svoje pomagal. Toda z zdravjem ni bilo najboljše. Nekega večera je dobil srčni napad in jih je nenadoma zapustil. Da bi videli te otroke s svojo ubogo nono! Redno so obiskovali grob starega ata in koliko solza so z nono na njem potočili! Vedno je bilo in je že na Potokarjevem grobu obilo svežega cvetja.

Danes je preteklo že spet nekaj let in Potokarica je še vedno na farmi s sinom in njegovimi otroki. Lepi spomini jo vežejo na vse, kar je doživljala po prihodu v Avstralijo. Le žal ji je, kakor tudi vsem njenim

otrokom, da Potokarja ni več med njimi. Deklice so postale dekleta, saj starejša je že srednješolka, dočim sta mlajši dve v osnovni šoli. Vse lepo govore slovensko, Daniela pa tudi piše in gladko bere po naše. Po vsaki večerji še vedno skupaj molijo za starega ata, včasih pa tudi zapojejo s svojo nono.

V mesecu maju smo, ki je en sam Marijin praznik. Tudi materinski dan obhajamo v njem. Kaj si ni ta naša Potokarjeva mama zaslužila, da se je spomnimo v "Mislih" in ji iz srca čestitamo? In ko bi avstralski Slovenci izbirali MAMICO LETA — Zorka bi bila te časti vsekakor vredna. Zaslužila si jo je. Skoraj

redke postajajo danes med mami v Avstraliji matere, ki govore s svojimi otroki slovensko. Pa ob tem pomislite, da je nona Zorka s potrpljenjem in ljubeznijo naučila svoje vnukinje, da se danes tudi po telefonu ne boje na dan s prijazno slovensko besedo, da v hiši in s sosedi govore slovensko ter se ob njih zares počutite kakor doma. Vsi, kateri poznamo Zorko vsa ta leta, jo cenimo, posebej še zaradi tega. Vsega spoštovanja je vredna njena žrtev.

Naj ti bo, draga nona Zorka, srečen materinski dan! Bog te blagoslovi še na mnoga leta in naj ti da uživati sadove truda med svojimi otroki in vnuki ter med nami vsemi, tvojimi iskrenimi prijatelji in občudovalci!

NOTRANJKA

Janez Vajkard Valvasor

Vreden je spomenika . . .

Prav je, da spoštujemo znamenite može, ki imajo neminljive zasluge za našo kulturo. Vredni so našega spomina zlasti ob obletnicah, naj že bo rojstva ali smrti, da tako znova zažive pred nami v svojih delih. Tokrat se ob 340-letnici rojstva ustavimo pri možu, kateremu niso brez vzroka postavili spomenik pred ljubljanskim Narodnim muzejem.

IME VALVASOR nam je sicer gotovo znano in vemo kam ga dati, kaj več o njem pa najbrž ne. Zato si najprej oglejmo, odkod so prišli in kdo so bili Valvasorji. Po zgodovinskih virih so bili stari plemiški rod iz Bergama v Italiji. Prvi Valvasor, ki je bil znan v naši domovini, je bil Ivan Krstnik. Prišel je na Kranjsko kot trgovec v prvi polovici šestnajstega stoletja, s kupčijo obogatel in si pridobil kranjsko deželanstvo. (Naj mimogrede omenim, da deželanstvo še ni bilo državljanstvo, dalo pa je nositelju vse deželne pravice.) Ker ni imel potomcev, je svojo posest — grad Medijo — zapustil sorodniku Hieronimu Valvasorju. Hieronimov sin Jernej Valvasor pa se je še bolj uveljavil in postal deželni odbornik. To je bil oče našega slavljenca. Bil je dvakrat poročen in je imel iz prvega zakona sedem, iz drugega — z Ano Marijo Ravbarjevo — par kar sedemnajst otrok. Med otroci drugega zakona je bil dvanajsti po redu naš JANEZ VAJKARD.

Kogar je kdaj v Ljubljani zanesla pot v njen starejši del, je morda opazil spominsko ploščo na hiši Starega trga številka 4. V kamen vklesane črke povedo, da je to rojstna hiša našega znamenitega moža. Točnejše bi se moralo glasiti, da je tod Valvasor preživel svoja

otroška leta. Raziskavanja v ljubljanskem Mestnem arhivu so namreč prišla do zaključka, da je Valvasorjeva družina v tej stavbi živela šele od leta 1648 dalje. Ker je bil Vajkard rojen leta 1641, bo treba njegovo rojstno hišo iskati drugje. Tudi točnega datuma njegovega rojstva ne vemo, imamo pa datum njegovega krsta: krstne bukve ljubljanske stolnice svetega Nikolaja tistega časa nam povedo, da je Valvasorjeva družina dobila fantka, ki je bil 28. maja 1641 krščen na ime Janez Vajkard. Ker so po takratni navadi, v "dobrih starih časih", otroke krstili že na dan rojstva ali kvečjemu kak dan kasneje, od rojstnega dne z datumom krsta nismo daleč narazen, če sploh.

Po začetnem šolanju je Janez Vajkard najprej študiral v Ljubljani pri jezuitih, ki so s svojim kolegijem sloveli kot zelo dobri vzgojitelji in šolniki. Vendar sam nikjer ne omenja, da bi pri njih dobil kako neposredno pobudo za svoje življenjsko delo.

V tistih časih je bila navada, da so kranjski plemiči pošiljali svoje sinove na šolanje tudi v tujino, da so jim tako širili obzorje. Tudi naš Janez ni smel biti izjema. Tako ga najdemo kot osemnajstletnega mladeniča v Nemčiji, nekaj let kasneje pa — v vojaškem

poklicu. V Senju je namreč stopil v vojaške vrste grofa Nikolaja Zrinskega, ki je bil sicer hrvaškega rodu, a tudi med Slovenci znana osebnost. Z njegovo vojsko se je udeleževal v letih 1663/64 borb proti Turkom.

V naslednjih letih je Valvasor nadaljeval svoja potovanja po Avstriji, Nemčiji in Italiji. Leta 1669 je prepotoval celó Severno Afriko. Od tam je naslednje leto prišel v Francijo, po dveh letih pa se je preko Nemčije, Švice in Italije vrnil v domovino.

Po tolikih stoletjih je danes težko ugotavljati, s čim se je Valvasor po tujini ukvarjal, kajti njegov dnevnik na žalost ni ohranjen. Mnogi ga smatrajo zgolj za zgodovinarja, kar pa ne bo držalo. Po kasnejših njegovih delih vemo, da ga je zanimala tudi narava in naravni pojavi, ljudje in živali. Celó sam neke med drugim pravi o svojih potovanjih: "Gola vedečnost me je vodila ne le po Evropi, ampak nekaj let celo po Afriki daleč naokoli, da sem se gnal za prirodnimi znanostmi . . ."

Janez Vajkard Valvasor ni ostal samec. Leta 1672 se je oženil z Ano Rozino Grafennwegovo. Ker je grad Medija prešel v last starejšega brata Karla, si je kupil zase in svojo bodočo družino znani grad Bogenšperk pri Litiji in se preselil tja. Uredil si je lepo knjižnico, ki je narastla na deset tisoč knjig, umetniško zbirko osemnajstih zvezkov, zbirko matematičnih in astronomskih naprav ter zbirko starih kovancev. Uredil si je tudi lastno bakroreznico, med tem pa vztrajno potoval in pisal, brskal po arhivih, beležil zemljepisne in zgodovinske podatke, risal, meril, se vzpenjal na gore in se spuščal v jame . . . Uspeh vseh teh prizadevanj so bile knjige, ki jih je od leta 1679 pošiljal v svet. Samo leta 1683 je za nekaj časa zamenjal pero z mečem: kot stotnik je moral s 400 pešci na Štajerskem dušiti nemire in braniti deželo pred Turki. Toda že po nekaj mesecih se je vrnil domov, zopet prijel za pero in pripravljaj svoje največje delo — SLAVO VOJVODINE KRANJSKE.

Leta 1687 je dobil eno najvišjih odlikovanj tistega časa: sprejet je bil za člana angleške akademije — Royal Society, kamor so prišli le izbrani in znameniti učenjaki. Članstvo si je pridobil v glavnem s svojo znanstveno razpravo o Cerkniškem jezeru.

Isto leto pa ga je zadel tudi hud udarec: umrla mu je žena in mu zapustila štiri otroke. Valvasor se je ponovno poročil.

Leta 1689 je končno izšlo njegovo največje življenjsko delo, ša danes upoštevano in priznано kot neprecenljive vrednosti: DIE EHRE DES HERZOGTUMS KRAIN — SLAVA VOJVODINE KRANJSKE. Delo je razdeljeno na petnajst knjig, vezanih v štiri debele zvezke. Toda bilo bi preveč, da bi se spuščal v vsebino posameznih knjig. S tem svojim monumentalnim delom nam je odkril in ohranil ogromno narodopisnega bogastva, ki bi bilo drugače najbrž za vselej izgubljeno. Zasluge so še večje, ker je živel v dobi, ki v našem kulturnem življenju ni imela ravno veliko razveseljivih pojavov.

Tako je SLAVA VOJVODINE KRANJSKE tudi Valvasorju prinesla veliko slavo, ki pa jo žal uživa šele zdaj po smrti. Mož je za to svoje največje delo res žrtvoval vse. Za kritje stroškov izdaje je moral prodati grad Bogenšperk in hišo v Ljubljani. Ločiti se je moral tudi od svojih zbirk in od svoje bogate knjižnice, ki jo je ponudil najprej deželnim stanovom. Ker do pogodbe žal ni prišlo, jo je končno kupil takratni zagrebški škof Mikulič. Tako se danes vse Valvasorjevo knjižno bogastvo nahaja v zagrebški vseučiliški knjižnici namesto v Ljubljani.

Kot se nadnadarjenim duhovom rado zgodi, je torej isto žalostno usodo delil tudi naš Valvasor: obubožal je do kraja. Moral se je preseliti v Krško, kjer si je v začetku leta 1693 kupil skromno hišico. Pa ga je preveč strlo, da bi vsaj nekaj časa v njej užival svoj pokoj: že 19. septembra istega leta je umrl. Po Dolničarjevi Kroniki naj bi bil pokopan v Mediji, vendar ni danes tamkaj nobenega nagrobnika z njegovim imenom.

Prav je, da smo se ob 340-letnici rojstva tudi mi v zdomstvu spomnili moža, ki mu po vseh pravicah pripada visoko mesto med našimi zgodovinarji in narodopisci. Saj je s svojo "SLAVO" ovekovčel naše ime in našo domovino — v nemščini sicer, kar pa ne zmanjšuje pomena monumentalnega dela.

JANEZ PRIMOŽIČ

NAŠ NAROD BO ŽIVEL, ČE BO ČASTIL MARIJO.

(Nadškof Anton Vovk)

ČATEŠKE TOPLICE so znano slovensko zdravilišče. Manj je znano, da posedujejo tudi prvo jugoslovansko toplarno, ki že nekaj let deluje in s toplo vodo iz zemeljskih globin ogreva hotele, restavracije, kegljišče in zaprti bazen. V letošnjih štirih mrzlih zimskih mesecih so za kurjavo porabili le 1,27 milijona dinarjev. Če bi v istem obdobju kurili z mazutom ali kurilnim oljem, bi bili izdatki za ogrevanje štirikrat večji.

V **TRSTU** je 17. marca umrl nekdanji tržaško-koprski škof Antonio Santin. Dočakal je visoko starost 85 let, saj je bil rojen leta 1895 v Rovinju. Kot duhovnik poreško-puljske škofije je bil leta 1933 imenovan za reškega škofa. Ko pa je moral štiri leta kasneje pod pritiskom fašizma škof Fogar zapustiti Trst, je njegovo mesto dobil Santin in ostal v tej službi celih 37 let.

Osebnost je bil Santin skromen in nesebičen; ko bi vsaj nekoliko drugače gledal na narodnostno vprašanje in dal enako čutiti očetovsko srce vsem trem narodnostim v škofiji! Tako pa so slovenski in hrvaški duhovniki ter verniki gledali in še gledajo na škofa Santina z mešanimi občutki.

Pokojni škof je pred smrtjo napisal duhovno oporoko, v kateri prosi odpuščanja Boga, pa tudi ljudi za vse hudo, ki ga jim je morda storil. Pokopali so ga na lastno željo v grobnici tržaške cerkve sv. Justa.

POROČILO iz Ljubljane kaže nezadovoljstvo kmetov, ker jim urbanisti odvzemajo v svojih načrtih najboljše zemljo. Zdaj so prišli na dan podatki, da so urbanistom v marsikateri občini "pomagali" tudi nekateri občinski moške in za zemljiško knjigo odgovorne osebe. Načrtno so spreminjali kvalifikacijo zemljišč: marsikje so rodovitne njive na papirju spremenili v travnike, če to ni bilo dovolj, pa znižali tudi kakovost zemljišč. S tem so omogočili gradnjo na najboljših njivah. Precej teh primerov je na Ljubljanskem polju, na Vrtojbenem polju, v Strunjanu, Sevnici, Domžalah, Kamniku in Ajdovščini. S prekvalifikacijo pa so kmeta še drugače oškodovali: za razlastitev so mu plačali dosti nižjo ceno, kot pa je bila resnična vrednost najboljših obdelovalnih zemelj.

SLOVENSKO KMETIJSTVO bi letos potrebovalo vsaj 230.000 ton umetnih gnojil, za uspešno pognojitev pa bi moral uvoz znašati 500.000 ton, če ne še več. Žal za uvoz ni na razpolago dovolj deviz. Ljubljanska banka je pripravljena posoditi devize le za dobo dveh mesecev, to pa je prekratek čas za kmeta: kako naj v tako kratkem roku vrne posojilo?

IZ POSTOJNE poročajo, da je tri njene znamenitosti — Postojnsko jamo, jamo Pivko in pa Predjamski grad — lani obiskalo 903.324 gostov. Od tega številca je bilo tujcev 711.000.

BENCIN se je v Sloveniji od leta 1976 podražil za petsto odstotkov, poraba povprečnega avtomobilista pa je bila lani za 30 odstotkov manjša kot uporaba leta

1976. Kljub temu pa pravijo, da bencinsko zvišanje prinaša lepe dohodke raznim proračunom, tako repuliškim kot zveznim.

Po izračunu so avtomobili v Sloveniji v letošnjem januarju "popili" 29,9 milijonov litrov bencina, kar je za 9 milijonov manj kot isti mesec leta 1978. "Petroli", ki s svojimi črpalkami obvlada 80% slovenskega tržišča, je prodal za okoli 20% manj bencina. Odgovorni gospodarstveniki so mnenja, da bo za dvajset odstotkov zmanjšana poraba bencina ostala stalnica vse leto.

PORABSKI SLOVENCI imenujemo naše rojake, ki žive kot narodna manjšina na jugozahodnem Madžarskem. Letos so prvič slavili naš narodni kulturni praznik, Prešernov dan. Dne 9. februarja so se zbrali v Kulturnem domu v slovenski vasi Štefanovci. Spored so pripravili študentje, domačinom pa so se pridružile tudi kulturne skupine iz Gornjega ter Spodnjega Senika, Sakalovca, Verice in drugih porabskih vasi.

O teh naših rojakih ni dosti slišati. Zato pa smo vsakega glasu o kulturnem življenju med njimi tem bolj veseli, četudi pride do nas pozno.

SLOVENCI na splošno kaj radi pojemo in to velja tudi za gorenjsko stran naše domovine. Pevsko združenje Gorenjske povezuje nič manj kot 177 amaterskih pevskih zborov. Sicer poročilo prizna, da se število zborov članov že pet let ni spremenilo, dodaja pa, da je pevska kvaliteta zborov danes precej boljša kot je bila pred petimi leti.

KDO BRALCEV bi vedel, kaj naj pomeni "individualni poslovni organ"? Izraz je eden izmed mnogih,

MELBOURNSKI ROJAKI!

Vašim otrokom v pomoč pri pouku bi bila **THE WORLD BOOK AND CHILDCRAFT ENCYCLOPEDIA**.

V domačem jeziku boste dobili vse informacije ter po želji uredili nakup, če pokličete
MARCELO BOLE — tel. 306 3087,
DANILO ŠTOLFA — tel. 306 2664,
ali pa NEVO BOLE-ROEDER — tel. 306 1141.

Bi se želeli pridružiti naši prodajalni skupini?
Ste dobrodošli! Pokličite nas za dogovor!

je napravil nov tabernakelj in velik lesen križ, ki je pri božjem grobu predstavljal Kalvarijo. Gospod Tone

zabiti svoje matere — tudi če je beračica.
(Kitajski pregovor)

POTUJETE V RIM? — DOBRODOŠLI!

Hotel Bled

II. kat,

LETOS obhajajo koroški Slovenci 35 let slovenske oddaje na avstrijskem radiu. Britanska informacijska služba je poleg tiska (izdajala je za koroške rojake tednik "Koroška kronika") hotela izpolniti tudi želje glebe slovenskega sporeda na radiu. Rojstna ura slovenske besede na avstrijskih govornih poljih.

Evangelij :
STUS HVALI VERO POGANSKĚ Ž
(Mt 15, 21—28).

Iz svetega evangelija po Mateju.

Tisti čas se je Jezus umaknil v ti
in sldonske kraje. In glej, prišla je
Kananejka iz tistih krajev in je zav
„Usmili se me, Gospod, Sin Davidov!
jo hčer muči hudí duh.“ Toda ni ji o
voril besede. In pristopili so njegov
čenci ter ga prosili: „Odpravi jo, ker v

“SIN,

POMAGAJ

MI! . . . ”

DOGODEK, ki ga opisuje Matejev evangelij in smo ga izbrali za ti dve strani majske številke, je na prvi pogled vsakdanji, iz katerega bi mogli komaj kaj izluščiti. In vendar je tako globok ter bogat, da je vreden našega razmišljanja.

Ni slučaj, da smo ga izbrali ravno za Marijin mesec v katerem praznujemo materinski dan ter se posebej spominjamo naših mater, živih in umrlih.

Mati nastopa v tej svetopisemski zgodbi, mati Kananejka. Kljub temu, da ni judovskega rodu, se je odločila, da pristopi k temu preroku iz Nazareta, ki je znan po svojih čudežih. More jo

uslišati; že zato, ker je mati. Ne bo se dala kar tako odgnati. Saj ne prosi zase, četudi bi morda tudi sama potrebovala zdravja. Prišla je, da poprosi za svojo nesrečno hčerko, ki jo muči hudí duh. Vse bi storila za njeno osvoboditev iz satanove mreže, ker je pač mati. In sleherna mati čuti bolečino svojega otroka prav tako, kakor bi njo samo bolelo. Vse hčerino trpljenje je tudi njeno lastno, prav od tistega trenutka, ko jo je obsedel zli duh in ji ne da več miru.

Značilna je prošnja te kananejske matere. Ko je ugledala Jezusa, ni zaklicala: “Pomagaj mojemu otroku, moji hčerki, katero muči zli duh!” Njena prošnja se je glasila: “Usmili se MENE, matere!” In ko je prošnjo Gospod nekako preslišal, na videz enostavno prezrl z izgovorom, da je prišel

Božja beseda

za namil! On je odgovoril: „Poslan sem te k izgubljenim ovcam Izraelove hiše.“ Ona pa je prišla in padla predenj, govoreč: „Gospod, pomagaj mi!“ Odgovoril je: „Ni prav, da bi se kruh vzel otrokom in se vrgel psom.“ Ona pa je rekla: „Res je, Gospod; saj tudi psički jedo od drobtinic, ki padajo z mize njih gospodarjev.“ Tedaj ji je Jezus rekel: „O žena, velika je tvoja vera; zgodi se ti, kakor želiš!“ In njena hči je bila zdrava od tiste ure.

v prvi vrsti k izgubljenim ovcam Izraelove hiše, je kananejska mati svojo prošnjo ponovila, najbrž še večkrat kot enkrat: „Gospod, pomagaj MI! . . .“

V besedici „meni“ ali „mi“ je veliko obseženo: JAZ prosim, mati hčerke, ki je sama morda celo nezmožna prositi. Ali moreš odbiti prošnjo matere? MENI pomagaj, četudi ne prosim zase, ampak za svojega otroka! . . .

Ko jo je Jezus ponovno zavrnil, je še vedno prav po materinsko vztrajala v svoji prošnji. Nič ni nasprotovala Jezusovim izjavam: potrdila je, da ima prav in tudi vso pravico, da je ne usliši. „Res je, Gospod! . . .“ Toda našla je, spet prav po materinsko, svojo pot okrog, da je vztrajala v prošnji in mu dokazala, da njegova božja pomoč njej le ni tako nemogoča in nesmiselna. Morda drži, da je prišel najprej za Jude in njim prinesel „kruha“. Toda če so celo psički lahko deležni drobtinic hrane svojih gospodarjev, potem bi tudi Jezus lahko napravil izjemo ter pokazal svojo nadnaravno moč ozdravljanja in izganjanja zlih duhov izven Izraelove hiše.

Materina vztrajnost je zmagala, ljubezen in pa neomajna vera matere je ganila Gospoda, da jo je uslišal ter celo s pohvalo odpustil.

Kako res nekaj velikega je materina prošnja. In če zemška mati zna tako uspešno prositi ter ne odnehati, kaj bomo potem rekli za nebeško Mater Marijo? Bog nam jo je dal v duhovnem življenju, ker je vedel, da tudi tu prav tako kot

v zemskem življenju mater potrebujemo. Če se kot otroci zatečemo v njeno varstvo in jo naravnost obsipamo s svojimi prošnjami, kaj nam bi res ne hotela ustreči? Še vse bolj kot kananejska mati bo oblegala Sina Jezusa, saj zdaj je pri njem v nebesih, vso večnost združena z njim. Tudi ona prosi po materinsko za nas: MENI pomagaj, svoji Materi, ko prosim za te, ki se k meni zatekajo! . . . Le kako bi mogli podvomiti, da bi bil Jezus do nje trši kot pa je bil takrat do kananejske matere? Svoji Materi pač ne bo mogel odbiti nobene prošnje. Na to gradimo Marijini otroci, po mnogih dosedanjih izkustvih, saj — kot molimo — „Še nikdar ni bilo slišati, da bi ti koga zapustila, ki je pod tvoje varstvo pribežal, tebe pomoči prosil, se tvoji priprošnji priporočal . . .“

Kaka čudovit je občutek, da imamo vsi skupno Mater, ki je obenem tudi Mati našega Odrešenika!

Je pa kananejska mati odličen zgled tudi nam. Prišla je h Kristusu tudi z dušo, ne samo s telesom. Svoje mišljenje je zlila v Jezusovo zamisel. Njen „Res je tako, Gospod! . . .“ nam to potrjuje. In s tem je prišla k njemu tako, da je, kot vidimo, tudi on popolnoma na njeni strani: „O žena, velika je tvoja vera, zgodi se ti, kakor želiš!“

Tako je prišel na Jezusovo stran tudi desni razbojnik, ki je bil z Njim križan. Preden ga je poprosil, je izjavil: „Ta ni storil nič hudega.“ Kot vemo, je tudi njega Jezus uslišal: „Še danes boš z menoj v raju!“

Priti k Jezusu torej pomeni več kot zgolj zbrati se v molitvi, se ustaviti pod križem ali obiskati cerkev in poklekniti pred tabernakelj. K Jezusu zares pride tisti, ki se popolnoma postavi na Njegovo stran: ko pride k Njemu tako, da ga res more poživiti.

Ali znamo mi tako priti k Jezusu? Mi, ki tako radi podvomimo, ali nas Jezus res sliši in usliši, kadar molimo. Mi, ki imamo tolikokrat vtis, da nas le z enim ušesom posluša in potem čisto po svoje uredi . . . Naša vera je prešibka, to je vse. Morda je res bolje, da se poslužimo Matere božje. Naj ona pred poveličanim Sinom po materinsko izlije naše prošnje: „Sin, pomagaj MI! . . .“

p. basil lipka...

**Fr. Basil Valentin O.F.M.,
Baraga House,
19 A'Beckett St., Kew Vic., 3101
Tel.: 861-8118 in 861-7787**

**Slovenske sestre — frančiškanke
Brezmadežne, Slomšek House
4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-9874**

13. maja 1981 •

• Velikonočni prazniki so privabili k bogoslužju res lepo število rojakov. Tudi vreme smo imeli izredno lepo za maše in obrede na prostem pri Iurški votlini. Moram z veseljem dodati, da letos tudi ni bilo glasnega govorenja za cerkvijo, ki vedno tako moti zbranost vernikov. Po več letih prošelj smo le uspeli in samo Bog daj, da bi tako ostalo tudi v bodoče.

Menim, da je bilo letos več spovedi kot prejšnja leta, kar je tudi zadovoljivo. Enako je bilo zelo veliko obhajil.

• Iz obširnega sporeda velikonočnih obiskov slovenskih naselbin je žal izpadla Tasmanija na nedeljo po veliki noči. Letalska stavka je preprečila slovensko mašo v Hobartu, ki smo jo morali prestaviti za nekaj tednov. Imeli jo bomo na **četrtro majsko nedeljo — 24. maja — ob šestih zvečer v cerkvi sv. Terezije, Moonah**. Pred mašo prilika za sveto spoved. Tako bomo namesto velikonočnega imeli šmarnično srečanje, pa bo tudi lepo domače.

• Velikonočne darovalne kuvertice so doslej prinesle za vzdrževanje našega verskega in kulturnega središča lepo vsoto \$4,584.20. Vsem dobrotnikom iskren Bog plačaj!

• Postna družinska nabirka **PROJECT COMPASSION** je med nami letos prinesla vsoto \$450.48, pa se šparovčki — četudi že poredko — še vedno vračajo. Zahvala vsem, ki ste se te akcije v pomoč najpotrebnejšim udeležili. Polovica bo šla za pomoč Togu v Afriki, kjer delujejo naši posinovljeni misijonarji, polovica pa nadškofijski skupni nabirki v podporo narodom v razvoju.

• Za vzdrževanje svetišč na svetih krajih, kjer je živel in za nas trpel Odrašenik, smo na veliki petek letos nabrali vsoto \$109.16. Dodali smo še nekaj dolarjev, da smo vsoto \$120.- poslali na pristojno mesto.

• **MATERINSKA PROSLAVA** na prvo majsko nedeljo je bila domača in prijetna. Mamicam so že pri vходу pripeli šopke, odrski nastopi so jim bili v veselje za njih dan in nato še polne mize dobrot. Seveda smo bili vsega (razen šopkov) deležni tudi drugi. Prisrčna zahvala Slomškovi šoli in Glasniku ter Društvu sv. Eme, pa seveda vsem ostalim, ki ste kakor koli pomagali pri praznovanju. Posebej bi rad omenil Ivana Mejača, ki je zopet napravil lepo (in tudi dobro!) tórto ter jo z veliko salamo (darom J. Hojnika — naša zahvala tudi

njemu!) dal na dražbo, ki jo je sam tudi izvedel. Dražba je našemu Skladu za bodoči Dom počitka prinesla lepo vsoto \$158.-, prostovoljni prispevki pri vходу pa \$127.- v isti namen.

• Šmarnično pobožnost združujemo z vsemi nedeljskimi mašami meseca maja, večerno čez teden pa ob nedeljah sproti oglašamo, ker je vse večere ni mogoče imeti — Večerna maša bo tudi na zapovedan praznik Gospodovega vnebohoda (četrtak 28. maja) in na prvi petek v juniju (5. junija). Vabljeni!

• Z veseljem sporočam vsem, ki ste se seznanili z našim bogoslovcem br. Bernardom, ko je študiral v Box Hillu in živel med nami, da bo ob prazniku sv. Petra in Pavla na koncu junija prejel mašniško posvečenje. Novo mašo bo imel 12. julija v rojstni fari, Šmihel nad Mozirjem v Savinjski dolini.

V teh tednih ga vsem še posebej priporočam v molitev. Molitvi pa dodajmo tudi prošnjo, da se kmalu vsaj za nekaj let kot duhovnik vrne na delo med nas.

Vabila na novo mašo se sicer ne bom poslužil, pač pa se bo svečanosti udeležila naša sestra Ema, ki bo zastopala nas vse.

• Pred veliko nočjo smo morali v naši cerkvi obnoviti strop. Plaster je začel odstopati in odpadati ter je bilo popravilo nujno. Delo je prevzelo slovensko podjetje F. Schmertz-a in je garantirano. Račun (\$3,512.-) smo pokrili iz letošnje nabirke velikonočnih kuvertic.

• Iskrena zahvala Francu Robu, ki je z Ludvikom Robom ter še dvema pleskarjema prepleskal obednico Baragovega doma. Bilo je prijetno presenečenje zame, ko sem se vrnil iz dežele ter našel pleskarje v hiši.

Če je med nami še kaj pleskarjev, ki bi bili voljni priskočiti verskemu središču v pomoč: v Baragovem domu je še nekaj sob, ki bi nujno potrebovale obnove. V cerkvi pa bi potrebovalo nove barve železno stropno ogrodje, saj ga po obnovi stropa ni bilo mogoče prav očistiti. Hvaležen bi bil za sleherno prostovoljno pomoč.

• Poroko morem tokrat omeniti eno: Na soboto 25. aprila sta stopila pred oltar slovenske cerkve **Frank D'Amico in Laura Ujčić**. Ženin je italijanskega rodu, nevesta iz naše znane družine v East Keilorju, oba pa

sta rojena že tukaj v Avstraliji. Naše iskrene čestitke mlademu paru!

• Krsta sta bila dva: Pri obredih velike sobote (18. aprila) smo letos krstili **Erika Silvestra**, ki je novi prirastek družini Pavla **Trček** in Silve **Kavčič**. Prinesli so ga iz West Meadowsa. Kljub večerni uri in dolгим obredom je bil priden in kaj potrpečljiv. — Dne 26. aprila pa je krstna voda občila **Marijano**, ki sta jo iz Werribee prinesla Bogomir **Jerkovič** ter Hortenzija r. Matušin. — Obema družinama iskrene čestitke!

• Smrt nas je tokrat kar malo prevečkrat obiskala.

Dne 3. aprila je v Alfred Hospitalu v Melbourne zaključila zemsko življenje gospa **ROZALIJA ALOISIO**. Bolj smo jo poznali pred leti kot vedno nasmejana Matkovo Rozi, ki je rada nastopala v narodni noši in je imela čudovito lep glas tako za zborno kot za solo-petje. Tudi na eni plošč bivšega zbora "Triglav" je ujet in bo v spomin vsem, ki smo jo poznali. Dolgo časa je bila žrtev zahrbtni bolezni, ki pa jo je vdano prenašala, a ji je končno — okrepcana s tolažili vere — brez strahu podlegla. Po pogrebni maši v farni cerkvi v Burwoodu v ponedeljek 6. aprila je bila pokopana na tamkajšnjem pokopališču.

Pokojnica je bila rojena Lumpert 28. septembra 1932 v Židnji vasi pri Trški gori. V Avstralijo je emigrirala iz Avstrije in dospela med nas v novembru 1958 na ladji "Oceania". Poleg svoje družine (ima dve hčerki, Vivico in Rozi) zapušča v Novi Zelandiji brata Stanka, doma pa še dve sestri.

Dne 1. maja je v Caritas Christi hospicu za umirajoče v Kew umrl **GVIDO FLORENINI**, lépo pripravljen s svetimi zakramenti za odhod v večnost. O njem je nekaj več napisal prijatelj na koncu te "tipkarije", zato tu ne bom ponavljal. Osebo sem pokojnika visoko cenil, saj je bil vseskozi pošten in značajan Slovenec.

Dne 2. maja je na svojem domu v West Heidelbergu podlegel mučni bolezni istrski rojak **BERTO IVANČIČ**.

Rojen je bil 15. februarja 1928 v Brestu pri Buzetu, kjer se je tudi poročil z Ido Mikac. Z dvema hčerkama sta prišla leta 1968 v Trst, naslednje leto pa emigrirala v Avstralijo. Žal je vse premalu prišla bolezni, ki jo je pokojni vdano prenašal. Teden pred smrtjo se je tudi z zakramenti pripravil za zadnji boj.

Rožni venec ob krsti smo imeli v ponedeljek 4. maja zvečer, naslednji dan pa smo Berta spremili k zadnjemu počitku na fawknersko pokopališče.

V soboto 9. maja je v bolnišnici v Dandenongu izdihnila **HELENA DOLINAR** r. Sabo. Podlegla je — ne da bi se zbudila iz nezvesti — poškodbam, ki jih je dobila v avtomobilski nesreči pretekli torek zvečer, ko se je vračala iz posla. Sklepali bi, da ji je postalo slabo za volanom, ker je njen avto nenadoma zavozil preko ceste in z nje ter se prevrnil. Na srečo ni bilo nič hčerki, ki je bila z njo v vozilu. Pogrebno mašo smo imeli v sredo 13. maja v župni cerkvi v Cranbourne, kjer je bil nato tudi pogreb na tamkajšnje pokopališče.

Pokojna Helena je bila rojena 8. avgusta 1932 v Doljnih Slavečih v Prekmurju. V Avstralijo je emigrirala preko Avstrije in se je leta 1960 v North Richmondu poročila z Antonom Dolinarjem. Družina je vsa leta živel zunanaj mesta, v Cardiniji. Imata dve hčerki.

Poleg teh smrti smo imeli v petek 1. maja še en pogreb. Po izrecni lastni želji je bila — dasi avstralskega rodu — iz naše cerkve pokopana Mrs. **DOREEN MEANY**, ki je živel v Kew in sem ji več let vsak prvi petek nosil sveto obhajilo.

In omenim naj tudi smrt gospe **LEOPOLDE KODRIČ**, ki je bila dolgo vrsto let med nami in je rada prebiral MISLI. S sinom Karlom in snaho je živel v Avondale Heights, lani pa so se vrnili v domovino. Zdaj nam je sin sporočil, da je mama 25. marca lepo pripravljena umrla v Novi Gorici. Pokojnica je bila rojena 3. novembra 1898 blizu Vipave.

Vsem pokojnim — večni pokoj! Vsem sorodnikom — naše iskreno sožalje!

Gvidonu v spomin

NA 1. MAJA je umrl v Melbourne g. **GVIDO FLORENINI** iz St. Kilde, po štirih mesecih težke bolezni. Pogrebno mašo smo imeli v sredo 6. maja v slovenski cerkvi v Kew, nato so ga svojci in znanci pospremili na upepelitev v krematorij (Fawkner), kjer je po pokojnikovi želji g.p. Bazilij opravil cerkvene pogrebne obrede. Pepel bodo položili v grob pokojnikove žene na keilorskem pokopališču. Zapušča sina Petra z ženo Dorotejo in vnukinjo Mihelco ter sina Oskarja. Svojcem iskreno sožalje.

Gvido Florenini je bil rojen v Trbovljah 1. oktobra 1909 v znani zasavski družini, ki je imela poleg

gostinske obrti tudi prevoznništvo, vinsko trgovino, žganjekuho in udeležbe pri raznih denarnih zavodih. V svetovni krizi je izgubila premoženje. Gvido je prekinil gimnazijski študij in se izučil trgovstva. Po kratkem službovanju se je osamosvojil in začel z vinsko destilacijo v Ljubljani. Bil je tehnično nadarjen, kar mu je že doma po nacionalizaciji zelo prav prišlo, pa tudi tukaj v emigraciji. Z ženo Ivanka, ki je umrla pred sedmimi leti, sta močno delala, da sta oba sinova mogla doseči univerzitetno izobrazbo. Pa tudi sebi sta zagotovila dobro preživljanje na stara leta, kar pa obema ni bilo dolgo namenjeno. V zadovoljstvo sta oba sinova,

ki sta delovna in uspešna. Peter je arhitekt-konsultant, ki je med drugimi deli napravil načrt za Slovenski dom na elthamskem hribu. Oskar pa se je uvrstil s svojim podjetjem med uspešne tovarnarje.

Pokojnik je bil pred leti zelo aktiven v odboru Slovenskega društva Melbourne in je s svojimi izkušnjami veliko prispeval za boljše poslovanje. — Manj znano pa je, da je bil Gvido pred odhodom v tujino eden odličnih športnikov poveljne Jugoslavije, član republiške reprezentance in med prvimi petimi državne reprezentance v kegljanju ter drugih dejavnostih.

Do oportunistov je bil Gvido mož kratkih besed in nestrpen. Potrebni je rad, a molče pomagal. Oni, ki so ga dobro poznali, vedo, da je odšel v večnost človek,

ki je bil širokogruden in srčno dober poštenjak. Le v prijateljskem razgovoru je pokazal vso, za njega tako značilno duhovitost. Imel je izreden smisel za slovenske pesnitve in popevke. Kaj rad je imel mlajšo generacijo okoli sebe. Teden ali dva pred smrtjo je še zaigral na harmonij ter s pojemajočim glasom zapel: ". . . Adijo, pa zdrava ostani . . ." hčerki prijatelja — vedoč, da jo zadnjikrat vidi.

Gvido bo ostal v našem spominu kot eden tistih redkih, ki si je zavestno izbral težjo pot v upanju na boljši svet za svoje otroke. Za svoj del je uspel in z mirom v srcu se je pripravil na onostranstvo. Naj počiva v miru!

PRIJATELJ

Zagorje
ob Savi

Kaj pravite

Mati ali otrok

"... Ob razgovoru v družbi o legaliziranju splava (moram reči, da nas je večina le gledala v umoru nerojenega otroka zločin, ki ne sme postati zakon), je mimogrede prišlo na dan tudi vprašanje: Če je ob porodu le ena možnost — rešiti mater ali otroka — kakšno je pravilno ravnanje? Moram povedati, da so se nekateri naravnost zgražali ob možnosti, da bi bilo treba žrtvovati mater. . ." (Iz pisma naročnika, West Australia)

SKORAJ iste besede vprašanja sem našel v argentinskem "Duhovnem življenju" pod rubriko enakega naslova: Kaj pravite? Tu je odgovor, ki ga je napisal dr. Alojzij Kukavica:

Najprej se lahko tolažite, da je takšnih primerov, v katerih bi obstajala pri porodu ta dilema, da se reši otroka ali pa mater, pri današnjem stanju zdravniške vede izredno redka. To vam bo potrdil vsak zdravnik. Zato je vaše vprašanje le še bolj teoretičnega značaja. Če bi pa vendarle še kdaj prišlo do takšnega tragičnega primera, kaj tedaj? Naravna morala, ki jo krščanstvo samo potrjuje, uči, da se nikoli ne sme hoté vzeti življenje nedolžnemu človeku, tudi ne z namenom, da se reši drugo življenje, ki je na videz bolj važno

in potrebno. Načelno imajo namreč vsi ljudje enako pravico do življenja, pa naj bo tudi še v materinem telesu ali pa naj imajo že važno vlogo v javnem življenju. V primeru težkega poroda torej zdravnik ne sme umoriti nedolžnega otroka, da s tem reši mater. Če bi to storil, bi se s tem postavil za gospodarja nad njegovim življenjem, gospodar življenja je pa samo Bog.

Sicer bi pa tudi vsaka dobra mati raje umrla, kot pa da bi se ji rešilo življenje za ceno umora njenega lastnega otroka. In tudi ne velja ugovor, češ v nasprotnem primeru se pa umori mater, da se reši otroka. Nikakor ni tako! Saj zdravnik matere ne ubije, ampak celo skuša vse storiti, da bi jo rešil smrti; ker pa tega ne more, mu ne preostane drugega kot da pripusti materino smrt, do katere pride pač po naravnih vzrokih. Umoriti koga ali pa pripustiti, da umrje, sta namreč dve popolnoma različni stvari: prvo je zločin, drugo je priznanje, da nismo gospodarji nad človekovim življenjem. Mati je v takšnem primeru le žrtev svoje stanovske, materinske dolžnosti.

Položaj je včasih še bolj tragičen, če namreč zdravnik predvidi, da bosta na porodu umrla oba, mati in otrok. Tudi v takšnem primeru zdravnik ne sme enega od obeh umoriti, da reši drugega: ne matere, da reši otroka, ne otroka, da reši mater. Tedaj bosta pač oba žrtev naravnih pogojev. Eno od osnovnih moralnih načel pravi, da noben, še tako dober in svet namen, ne opravičuje uporabe slabih sredstev. Kdor namreč hoče kaj slabega, čeprav le kot sredstvo za doseg nekaj dobrega, dela proti božji volji. Boga žali.

F. GRIVŠKI:

V O Z N I K I POVEST

(20)

Setev zori

Na samostanskem dvorišču je pripravljajl Niko voz. Visoki, sivi zidovi so pili hladno večerno sonce. Zeleni bršljan je šuštel v vetru in silil med ovenelo zelenje, ki se je samotno skrivalo v kamenitih razpokah. Nad vodnjakom sredi dvorišča so zborovali golobje. Sedali so na stare klopi, obrabljena kolesa, velike ornice in čakali, kdaj pride stari brat Klemen, da jim prinese zrnja. V temnem kotu je na križnem hodniku visela stara božja martra nad širokim zarezanim klečalnikom. Iz kleti je udarjal duh po kipečem vinu ter se mešal z neprijetnim vonjem po kisavi in trohnobi.

Stara stavba je gledala s hriba v dolino, kjer je šumela med turščico reka, ki je v loku zavila okrog vasi, da je bilo komaj prostora za železniško postajo. Za majhnimi okni so se vleкли ozki hodniki s škripajočimi žaganicami, obloženi z okajenimi slikami častitljivih redovnikov z dolgimi sivimi bradami. Ozka vrata, zaznamovana s številkami, so vodila v celice, kjer so pri knjigah ali pri mizarskih mizicah sedeli menihi. Na vratih s številko 1 je bil pritrjen napis: P. Serafin, gvardijan.

Gvardijan je zaprl veliko knjigo, vzal z obešalnika plašč in zaklical skozi okno: «Hej, Niko, si že napregel?»

«Tako!»

«Pridi malo gor!»

Niko si je obrisal roke v moder predpasnik, odložil ko-mat in odhitel po lesenih stopnicah.

Na hodniku ga je prestregel oče gvardijan. Gladil si je dolgo brado in gledal skozi okno v dolino.

«Na postajo pojdeva,» je dejal momljajoče. «Čudnega gosta dobimo. Poznaš ga dobro!»

«Tako!» je zategnil fant.

«Oče se pripelje z vlakom,» je tedaj naglo rekel gvar-dijan. Suhljati obraz Nikotov se je raztegnil, oči so se mu zaiskrile, besede pa ni mogel izreči.

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU:

\$28.- Ana Sertič; \$27.- Viktor Šenkinc; \$20.- Anton Laznik; \$18.- N.N.; \$15.- Martin Berkopec, Franc Štrubelj; \$13.- Anton Brne; \$10.- Robert C. Mejač, Marija Blažević; \$7.- Karl Knap, Jožef Štemberger; \$6.- Marija Slavič, Milan Prešeren, Ludvik Robb; \$5.- Tine Kramar, Jože Jakob, Štefka Tomšič, Anton Brumen, Marija Zai, Jože Dekleva, Branko Jerin, Marija Dobrigna, Olga Metli-kovec, Franc Žužek, Herman Muster, Ivanka Bobek, Olga Mezinec, Kurt Bohl, Hermina Volk, Angela Dodič, Josipa Nikolac, Anton Ivančič, Mario Jenko, Sonja Trebše, Milka Tomažič, Alojz Kaučič, John Horvat, Jože Mohorko, Krista Golob, Franc Mautner, Maura Vodopivec, Jože Topolovec, Rafaela Bernes, Drago Tomac, Evgen Benc, Ivanka Kleva, Elizabeth Čar; \$4.- Franc Juha, Ivan Cvetko; \$3.40 Dragica Gelt; \$3.30 Angela Schatter; \$3.- Rudolf Vitez, Marija Vravnik, Viljem Bauer, Jože Vuga, Rudolf Mežnar, Marija Copot, Karla Twrdy, Anton Gjerek; \$2.40 Marija Vončina; \$2.30 Alojzija Drašček; \$2.- Alojzij Klekar, Zdenka Novak, Helena Van de Laak, Martin Šuštarčič, Štefan Baligač, Anton Muha, Sylvja Goetzl, Anton Pasič, Frank Tudor, Slavko Gruntar, Ivan Hozjan, Drago Grlj, Leopold Matelič, Benja-min Bratovič, Lucija Sulič, Ivan Močnik, N.N.; \$1.75 Slava Maver; \$1.60 Julij Pretnar; \$1.40 Danila Pavlič; \$1.- Marija Štavar, Danila Pirjevec, Mario Svetina, Mira Josipovič, Rudolf Jamšek, Janez Drofenik, Marija Oražem.

SKLAD ZA VIETNAMSKE
BEGUNCE:

\$42.- Majda Pantelič; \$20.- Družina Slavka Jernejčič (Heidelberg, Vic.) namesto velikonočnih kart prijateljem in znancem; \$10.- Mario Jenko, Alojzija Drašček, Vilko Pavlič, Anton Kristan; \$5.- Marija Boelckey, Štefka Tomšič, Ivanka Študent, Pavla Čuk, Rafaela Bernes, Marija Radin.

**Milostni oltar
Marije Pomagaj na Brezjah**

NAŠIM POSINOVLJENIM
MISIIONARJEM,
TOGO, AFRIKA:

\$20.- Jože Krušec (za lačne); \$15.-
Katarina Persič za lačne otroke (beri
njeno pismo v Kotičku!); \$12.- Erna
Mežnar (za lačne); \$10.- Anton
Bavdek; \$9.- Marko Zitterschlager.

ZA BARAGOV POSTOPEK:

\$40.- Ivan Kovačič.

MATERI TEREZIJI
V INDIJO:

\$20.- N.N. (Melb.)

Dobrotnikom Bog povrni!

«Povedal bi ti bil že preje,» je nadaljeval predstojnik, «pa sem namenoma odlašal. Oče je bolan, potrebuje miru. Povabil sem ga k nam. Popazil boš nanj tudi ponoči, zato sem mu odkazal sobo zraven tvoje. Podnevi bo pomagal na vrtu, če se mu bo hotelo, v ostalem sem že vse uredil s predstojniki in z družino. Tako, sedaj veš vse! Kar hitro naprezi!»

Niko se je obrnil. «Še nekaj!» je hitel gvardijan, «Kar nič ne sili v očeta. Bomo videli, če te bo spoznal. Domačih mu nič ne omenjaj. Tako! Pojdiva, da ne zamudiva vlaka.»

V stari kočiji sta se odpeljala po krivenčastih ulicah. Ljudje so pozdravljali gvardijana, ki je znal prijazno pohlevno odzdravljati z malo kapico na glavi. Ženske so ugibale, kakšnega gosta bodo pripeljali v kloster. Iz hiš je dišalo po polenti, na tnalu so moški cepili drva, otroci so se pa podili okrog starih mestnih vrat. Za gorami se je kopalo večerno sonce in zlatilo majhna okna na zastarelih hišah.

Po klanecu je Niko močno zavrl voz in z napetimi vajeti krotil spočita konja. V dolini se je zaslišal vlak, ki je v presledkih kašljal kakor nadušen starec.

«Le poženi, da ga prehitiva!» je vzdobujal gvardijan. Zavila sta v ostrem ovinku in obstala pred majhno postajo. Zavore so zaškripale in vlak je obstal. Le par ljudi je izstopilo. Med njimi je bil postaran možak, ki je začudeno zrl na okrog. Gvardijan je odhitel k njemu. Prisrčno mu je stisnil roko in ga za pod pazduho peljal h kočiji. Niko si je pomaknil klobuk globoko na oči, da bi ga Gregor ne spoznal. Ni mogel verjeti, da je svojčas ponosnega gospodarja čas upognil v sključenega starčka. Uslužno je pomagal Gregorju na voz; pod sedež je zavlekel zašito vrečo z obleko, nategnil vajeti in pognal. Konja sta odbrzela po ovinku in lahkotno potegnili v klanec.

«Kako vam ugaja, oče?» je vprašal gvardijan.

«Jejhata vendar,» je otročje jeceljal Gregor. «Gosposko je vse! Tako se mi zdi kot svoje dni, ko smo se vozili na božjo pot. Dobri konjiči pa spreten voznik! Dejal bi, da ni nič slabši kot naš — — no ja, saj si ga poznal.» Gvardijan je presekal razgovor in vpraševal po materi, sestri, domačinih in znancih. Niko je natezal ušesa, v razgovor se pa ni vtaknil. Na dvorišču je ustavil.

Brat Klemen je ravnokar prijel za kladivo in udarjal po zarjaveli železni plošči, da bi priklical menihe k večerji. Gregor je začuden gledal, kako so iz temnih hodnikov prihajali kapucini kakor čebele iz panja. Gvardijan ga je peljal v veliko obednico ter ga posadil zraven sebe. V dolgih vrstah so stali menihi z rokami v širokih rokavih in molče čakali na molitev. Na znamenje so začeli z molitvijo ter se sklanjali k tlom. Ob koncu so se pripognili prav do tal in poljubili pod. Brez besed so tiho posedli na svoja mesta. Mlajši kapucin je čital iz debele knjige na glas. Gregorju je bilo tesno pri srcu. Obračal je v zadregi oči k veliki, okajeni svetilki, ki je visela izpod lesenega stropa in metala medlo luč po obširnem prostoru. Dva brata sta nosila na mizo preprosto jed, ki se je kadila iz velikih skled. Gvar-

dijan je zajel in naložil Gregorju na krožnik. Potrkal je po mizi, vstal in predstavil Gregorja družini: «To je moj oče! Izbral si je naš samostan, da bi v njem preživel še zadnja leta svojega življenja. Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem!»

Vsi menihi so ponovili: «Blagoslovljen!»

Po večerji so odmolili, se zvrstili v procesijo in z nizkim glasom zategovali molitev za rajne. Po temnih hodnikih so prišli v cerkev. Gregorju je bilo tesno v srcu. Zdelo se mu je, da stopa za Fortunatovim pogrebom. Slika svetega očeta Frančiška, krvavega na rokah in nogah, mu je strah povečala. «Tu nekje se mora vicati Fortunat,» ta misel se mu je zajedla v možgane. Po končani molitvi ga je odpeljal sin v majhno celico. Plašno je zrl starec na stene in se odmikal od kotov. «Tu je vaša soba, oče!» ga je tolažil gvardijan. «Kar mirno ležite in se počeno odpočijte.» Voščil mu je lahko noč in mu stisnil roko. Opazil je, da se Gregor trese. «Kar pozabite na prejšnja leta!» ga je miril. «V novem kraju ste, med novimi ljudmi in v novem življenju. Pri nas ni strahov!»

«A res?» je zategnjeno vprašal.

«Molitve in božji žegen so jih pregnali. Če bi pa ne mogli spati, kar potrkajte na sosednja vrata. Tam spi naš hlapec, ki naju je pripeljal v samostan!»

«Že dobro!» je vdano jecjal Gregor. Pokleknil je pred sina, da ga je blagoslovil. Nato se je poslovil. Tihi koraki gvardijanovi so odmevali po hodnikih in umrli v spečem samostanu.

Gregor je legel na slamnato posteljo, se petkrat pokrižal in ugasnil svečo. Zaspali pa ni mogel. Slišal je ropotanje težkih voz, razločno je videl Fortunata in za njim polirja. Menil je, da sanja, pa ni. Za roko se je prijel in se prepričal, da je buden. Prikazni so postale žive. Prisegel bi, da je polir zamahnil proti Fortunatu. Razločno je slišal krik malega Nejčka ter ga videl ležati na tleh. Prižgal je svečo, toda prividi niso izginili. Poskusil je poklicati, pa ga je nekaj tiščalo v grlu. Udaril je po vratih in plašno zrl naokrog.

(Dalje)

IZ PESMI:

V tišino

Meni je treba
velike tišine,
toliko let
me je ovijal hrup,
od njega me
boli srce in um
in v njem mi
preglušena duša gine.

Meni je treba
velike samote,
skloniti moram
se čez skrajni rob,
kjer ni več zvokov,
kjer ni več podob,
zapreti oči in
razprostrti roke...

Oton Župančič

Misli, Maj 1981

Ane r. Vodopivec. Leta 1964 se je v Tolminu poročil z Almo r. Kovačič ter se naslednje leto z ženo vrnil v Avstralijo. Bil je zaposlen pri AWA v Ashfieldu. Poleg

Vsem pokojnim božji mir, sorodnikom pa iskreno sožalje!

P. VALERIJA

Misli, Maj 1981

KNJIGE!

KNJIGE!

KNJIGE!

POLEG KNJIG, ki so našete na sprednji notranji strani platnic, ima uprava MISLI na razpolago tudi tele knjige:

SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepis našega misijonarja Friderika Baraga v angleškem jeziku. Pisatelj je Bernard J. Lambert. Žepna izdaja. Cena \$2.-.

SLOVENIA LAND OF MY JOY AND MY SORROW. Obsežno knjigo 321 strani velikega formata je v angleščini napisal slovenski duhovnik v ZDA Vladimir Kozina. Živo opisuje potek komunistične revolucije v naši domovini, ki jo je preživljal kot mlad študent in mu je ubila starše ter dva brata. Cena \$9.-.

HVALIMO GOSPODA. Zbirka ljudskih cerkvenih pesmi v obliki molitvenika. 527 pesmi z notami, z dodatkom molitev. Cena \$5.- — Ista pesmarica v skrajšani obliki je na razpolago za \$2.-.

ZGODBE O ZDOMCIH IN ŠE KAJ. Spisal Frank Bükvič, izdala Slovenska kulturna akcija v Argentini. Cena \$6.-.

NAŠ IN MOJ ČAS. Zbirka študij etičnih in kulturnih vprašanj izpod peresa našega filozofa Vinka Brumna, ki živi v Argentini. Izdala Slovenska kulturna akcija. Strani 376. Cena vezani knjigi \$13.-, nevezani \$10.-.

PERO IN ČAS. Izbor iz pisanja Mirka Javornika od 1927 do 1977, na 529 straneh. Izdala založba Tabor. Cena \$15.-.

POLITIKA IN DUHOVNIK. Knjiga je izšla pri celovski Mohorjevi družbi in je avtobiografija Msgr. Ignacija Kunstlja, dolgoletnega izseljenskega duhovnika v Angliji. Cena \$2.-.

Če knjige naročite po pošti, poštnina v ceni ni vključena.

119

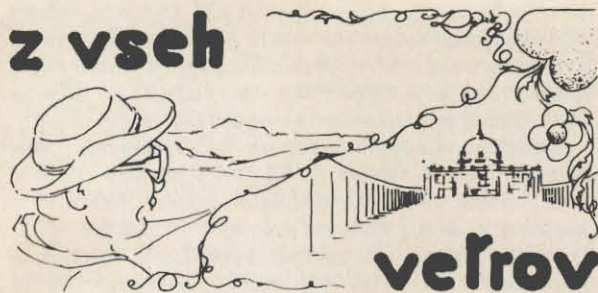
121

izpod

Fr. Valerian Jenko O.F.M.,
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands,
N.S.W. 2160 (Vhod v duhovniško
pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

z vseh

vešrov

TUDI LETOS je papež Janez Pavel II. z veliko množico vernikov — pri velikonočni maši jih je bilo okrog 300 tisoč, milijoni pa so spremljali bogoslužje na svojih domovih ob televizijskih oddajah — slovesno obhajal veliko noč. V svojem opoldanskem voščilu je vsem vernim želel srečne in blagoslovljene praznike vstajenja, mir in spoštovanje slehernega človeškega življenja. Ponovno se je z očetovsko besedo zavzel za trpeče, preskušane, zaprte in zatirane ljudi po svetu ter jim zaželel upanja v skorajšnjo rešitev iz njihovih stisk.

ARHEOLOGA Walter Rast in Thomas Schaub, po rodu iz ZDA, menita, da sta našla razvaline svetopisemskih mest Sodome in Gomore. Pet let sta izkopavala na območju jordanskih mest Babedh-Dhra in Numeira ob jugovzhodnem delu Mrtvega morja. Naletela sta na ruševine naselij, ki izvirajo po njunem mišljenju iz obdobja 2350 do 2000 pred Kristusom.

Večina arheologov je iskala Sodomo in Gomoro doslej pod južnim delom Mrtvega morja. Rast in Schaub pa sta z geološkimi raziskavami ugotovila, da je to območje že več kot pet tisoč let pod vodo, zato tukaj Sodoma in Gomora nista mogli biti, ker sta bili pokončani precej kasneje.

LETOŠNJI 42. svetovni evharistični kongres bo — kot smo že poročali — v Lurdu v Franciji od 16. do 23. julija letos. Zastopniki vsega katoliškega sveta bodo tam razmišljali in molili pod geslom kongresa: **JEZUS KRISTUS — RAZLOMLJENI KRUH ZA NOVI SVET.** K Jezusu pridemo po Mariji in zato je Lurd kot Marijina božja pot res primeren kraj za to veliko mednarodno evharistično slavo. Zadnje tri dni ga bo vodil sam papež Janez Pavel II.

Tudi Slovenci iz domovine, zamejstva in evropskega zdomstva se bodo skupno udeležili kongresa pod vodstvom metropolita in ljubljanskega nadškofa dr. Alojzija Šuštarja. Avstralska Cerkev pa pripravlja posebne obnove po župnijah, ki naj bi nas povezale kljub razdaljam s kongresom in poglobile našo vero.

V MARQUETTU, država Michigan v ZDA, kjer je deloval in umrl naš rojak škof-misijonar Friderik Baraga, bodo letos praznovali stoletnico stolnice sv. Petra, ki hrani tudi Baragov grob. Slovesnosti se bodo vrstile od 14. junija (najbližja nedelja stoletnici dneva, ko so — 10. Junija 1881 — položili stolnici temeljni kamen) pa do praznika dela (5-6 septembra), ko bo praznovanje vsakoletnega Baragovega dne. Gost Baragovega dneva bo tudi metropolit in ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar.

Med obnavljanjem marquetteške stolnice so odstranili glavni oltar, da ga prilagodijo novim liturgičnim predpisom. Nepričakovano so odkrili pri tem velik kamen z napisom **BARAGA**. Nihče ne ve točno, kakšen je bil prvotni namen tega spominskega kamna z vklesanim napisom.

KRVAVE DEMONSTRACIJE je imela Jugoslavija na Kosovem ob koncu marca. Po dveh tednih so bile zatrite. Iz jugoslovanskih virov vemo, da je prišlo do streljanja med demonstranti in miličniki. Ubitih je bilo 9 civilistov in 2 miličnika, ranjenih pa okoli 60 oseb.

Začelo se je na univerzi v Prištini, potem po raznih manjših krajih Kosova. Demonstranti so zahtevali združitev vseh Albancev v Jugoslaviji v lastno republiko, da ne bi bili več pod dosedanje pokrajinsko oblastjo republike Srbije.

To so bile tam že druge večje demonstracije. Prve so bile leta 1968 in so povzročile, da se je precej Srbov izselilo v svoje kraje.

Na Kosovu živi danes preko en milijon Albancev (od tega je 90.000 jugo-komunistov), 230.000 Srbov in 50.000 raznih drugih prebivalcev.

Dolanc je seveda takoj obtožil, da so krivci izgrediv emigrantski krogi na zapadu, nekaj pa tudi kominformovci. Bližje resnici bo, da ima albanski diktator Enver Hodža simpatije do svojih rojakov, ki žive preko meje na jugoslovanskem ozemlju, a se ga Dolanc iz strahu ne upa imenovati — za ceno "prijatelj-

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

stva" s sosedi. Lahko pa se tudi sami Albanci v Jugoslaviji upravičeno vprašujejo, zakaj imajo svojo republiko Črnogorci, ki jih je komaj 360.000, ali pa Makedonci, ki štejejo 1.150.000 ljudi.

NA ŠVEDSKEM imajo že preko sto tisoč delavcev brezposelnih in poročila vedo povedati, da so sovražnosti do tujcev vedno pogostejše. Oblasti predvidevajo, da se bo moralo gotovo število priseljencev vrniti domov. Da je na Švedskem med tujimi delavci tudi slovenska skupina, je menda vsem znano. Imajo tudi svojega izseljenskega duhovnika.

TERORIZMA nikjer ne manjka in zaradi njega so imeli tudi Filipinci letos žalostno veliko noč. V mestu Davao, kakih 900 kilometrov južnovzhodno od prestolnice Manila, je teroristična skupina podložila dve bombi v krajevni cerkvi. Eksplozirali sta med velikonočno mašo in na mestu ubili enajst vernikov. ranjenih pa je bilo 155 ljudi. Nesmiselni atentat je bil označen kot "del komunistične konspiracije".

PRAVOSLAVJE bo letos z velikimi slovesnostmi proslavljalo 1600-letni jubilej II. ekumenskega koncila, ki je bil v Carigradu leta 381. Jubileju je posvečena tudi okrožnica, ki jo je častni poglavar pravoslavja, carigrajski patriarh Demetrios I., naslovil na vse škofo svoje jurisdikcije. Jubilejne prireditve bodo dosegle višek od 5. do 7. julija z velikimi slovesnostmi v Ekumenskem patriarhatu. Udeležili se jih bodo poglavarji pravoslavnih patriarhatov in samostojnih Cerkev, zastopniki papeža in drugih sestrskih Cerkev kot tudi vsa hierarhija Ekumenskega patriarhata.

BOBBY SANDS, ki je z gladovno stavko hotel irskim zapornikom pridobiti pravice vojnih ujetnikov, je podlegel lakoti. Po 66 dneh posta je tehtal le še 44 kilogramov, oslepel je in oglušil, kosti izmozganega telesa so postale krhke...

Z njegovo smrtjo so nastali novi izgredi, ki nesrečno Irsko mučijo že toliko časa in jih kar noče biti konec. Posledice starih krivic britanske politike, ki so privedle do izbruhov, da v tisočih padajo nesrečne žrtve. V

Priporočam se Slovencem
vzhodnega dela velikega Melbourn
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS
1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
VIC. — Telefon delavnice 221 5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757
ali pa doma — 232-4314

Rojak VOJKO VOUK

preteklosti je treba iskati krivca za to, kar se danes dogaja.

ZANIMIVE stvari prihajajo na dan pred državno komisijo, ki raziskuje delovanje ene najbolj zloglasnih unij v Avstraliji, Federated Ship Painters and Dockers' Union — Victorian branch. "The Sun" je 25. aprila letos objavil izsledke, ki jih je komisiji predstavil Douglas Meagher: Enajstčlanski unijski vodstveni odbor se skupaj ponaša z 251 kriminalnimi obsodbami. Prestopki so bili izvršeni po vseh avstralskih državah in so različnega značaja, od kraje do napada z orožjem ter požiga. Devet članov unijskega vodstva je sedelo v ječi po približno štiri in pol leta na glavo. Na eno osebo pride od tri do 61 obsodb. Deset od članov vodstva je bilo obtoženih in priznanih za krive v teku zadnjih deset let, šest pa v teku zadnjih treh let. Vsi razen dveh so uporabljali zase napačno ime.

K tem odkritjem menda ni treba ničesar dodati. Le to, da se prav nič ne čudimo številnim motnjam in stavkam po avstralskih pristaniščih, med katerimi je najbolj znano ravno melbournsko. Tega se izogibajo vsi, če le morejo, toliko je v njem nereda in zastoja pri tovorjenju in raztovorjenju trgovskih ladij. Kdo trpi škodo in kam vse to vodi? V dobrobit državi in poštenim državljanom vsekakor ne.

Glavni trg
v Vipavi

K O T I Č E K

naših mladih

Dragi striček!

Tudi jaz Ti s sestrice Barbaro pošiljam slike, ki sva jih pobarvali. Mogoče bo pa le katera slika od naju izbrana kot najboljša.

Moram povedati, da imam rada veliko noč. Barvamo pirhe in jih nesemo v cerkev blagoslovit.

Od mame sem zvedela, da sem se jaz rodila na tisti dan, ko je Jezusček umrl na križu — na veliki petek.

Te pozdravlja **Veronica Smrdel**, 9 let, Bulleen, Vic.

Pa tudi **Barbara Smrdel**, 7 let.

VSEM OTROKOM, ki ste pobarvali NAGRADNO SLIKO v velikonočnem Kotičku in mi jo poslali, se lepo zahvaljujem. (Pa tudi staršem, ki so otroke pritegnili k sodelovanju!) Kar čedno število otrok se je udeležilo natečaja (če vzamemo v poštev naše izseljenske razmere).

Dve sliki sta bili izbrani kot najlepše pobarvani. Ker se je bilo težko odločiti, katera je lepša, bosta obe nagrajeni. Eno je narisala **Ingrid Lipovz**, 7 let, Fairfield, N.S.W., drugo pa **Barbara Smrdel**, tudi 7 let, Bulleen, Victoria. Čestitam jima in prejeli bosta seveda obljubljeni nagrado.

Druge natečajnike pa prosim, naj ne bodo preveč žalostni. Morda pa se bodo drugič bolje odrezali, saj bo nagradni natečaj barvanja še prišel na vrsto. Da vas bo le mama takrat spet spomnila in boste sodelovali. — **Striček.**

Košček raja sredi maja

Maj prihaja,
košček raja
spušča se z višin.
Mati mila
je stopila
tisočim v spomin.

Misel lepa
jo oklepa
z radostjo vsak hip.
Cvet deviški,
spev dekliški:
vse za njen je kip.

Vsaka ruša,
vsaka duša
majski je oltar.
Cerkev ena
vsa vtopljenja
je v Marijin žar.

Pred Najblažjo,
pred Najdražjo
tisoč src gori:
košček raja
sredi maja,
Mati, to si ti!

M. Elizabeta

DRAGI STRIČEK! — Pošiljam Ti pobarvano velikonočno sliko. Če pa bo prišla prepozno, jo vrzi v koš. Nagrade ne pričakujem, ker sem dobila od tebe že dve.

Povedati moram, da sem imela rojstni dan. Mama mi je naredila party. Namesto daril pa so mi prijateljice darovale vsaka po en dolar za lačne otroke v Afriki. Tukaj pošiljam petnajst dolarjev. Kajne, da boš denar odposlal dalje?

Lepo pozdravljam Tebe in vse slovenske otroke, ki berejo Kotiček. — **Katarina Persič** (9 let), Geelong, Vic.

Katarinci iskrena hvala za dar, ki sem ga vpisal za lačne v Togu. Ko bi vsi otroci ob raznih rojstnih dnevih storili tako, koliko lačnih otrok po svetu bi lahko nahranili! Za rojstni dan pa tudi od mene iskrene čestitke! — **Striček.**

Dr. J. KOCE, Flat 2, 139 High St., Kew, Vic. 3101 — Tel. 861 7694
(Najstarejši tudi po letih objavljanja oglasov v Mislih)

ČE HOČETE POTOVATI,

se z zaupanjem obrnite name. Imam v vseh večjih mestih Evrope in Amerike ne samo poslovne ampak tudi prijateljske zveze.

**TOUR WORLD INTERNATIONAL, 155 Collins Street,
Melbourne, 3000 — Tel. 654 1233, Consultant Dr. J. KOCE**

BRISBANE, QLD. — Po daljšem času se spet oglašam z dopisom iz Queenslanda. Poročam pa o dogodkih, ki se kar ujemajo s svetopisemskim žalovanjem, kateremu je sledilo praznovanje vstajenja.

V velikem tednu smo tukajšnji Slovenci doživeli žalost ob nenadni smrti vsem zelo dragega rojaka, **Henrika Vujica**. Zadet od srčne kapi se je po božjem odloku ločil od nas dne 11. aprila, pokopali pa smo ga v torek velikega tedna, 14. aprila. Grob je dobil na Mt. Gravatt pokopališču, kjer smo se k zadnjemu slovesu zbrali v zelo lepem številu. Pogrebno mašo sta darovala farni župnik in p. Valerijan, ki je prav zato priletel iz Sydneya. Pokojni Henrik je bil rojen 7. julija 1931 pri Sv. Marjeti ob Pesnici kot sin Štefana in Cecilije r. Lesničar. Leta 1952 se je v Avstriji poročil s Kristino, v Avstralijo pa sta prišla leta 1956 z ladjo "Flaminia".

Pokojnik je bil stebel slovenske skupnosti v Brisbanu. S pridnim in poštenim ter kvalitetnim delom kot gradbenik je sebi in svoji družini pridobil ugled, ki tudi s smrtjo ne bo pozabljen. Vseskozi je bil zvest tukajšnjemu društvu Planinki. Večkrat je bil v odboru, a tudi kot član je daroval skupnosti veliko vestnega in požrtvovalnega dela. Plesni oder na našem "hribčku" (katerega je pomagal pleskati celo p.urednik "Misli" ob svojem obisku med nami) je eden njegovih del ter ga bomo v spomin nanj imenovali "Henrikov oder".

Iskreno sožalje vdovi Kristini, sinovoma Henriku in Tomiju ter sorodnikom v domovini, kjer zapušča še tri brate in štiri sestre.

Kot vemo, pride po velikem petku vstajenje in veselje — in tako je bilo tudi med nami. Zelo veliko rojakov se je zbralo k velikonočni sveti maši, kakor tudi k maši velikonočnega ponedeljka, katero je imel dr. Mikula na prostem na našem "hribčku". Ta dan je bil res dan veselja za nas vse. Mnogo rojakov se je udeležilo tudi vrtnih veselice našega društva. Igral nam je Lojze Koluder s svojimi muzikanti in s petjem nas je zabaval nam dragi Romano Bukarica. Prisotni so bili trije naši pari, ki so obhajali srebrni poročni jubilej. Imena teh slavljencev so: **Ivanka in Adolf Štavar, Mirka in Bruno Zavnik ter Marija in Tone Trosič**. Naj ponovim željo slavljencem: Še na mnoga leta med prijatelji! Bilo je v naši skupnosti med prijatelji res iskreno snidenje, veselje in praznovanje, ki se je nadaljevalo s slovensko pesmijo še pozno v noč. Upajmo, da bo med nami v

Brisbanu še več takih veselih srečanj.

Prav je, da omenim tudi datum 11. aprila, ki je za našo brisbansko skupnost vsekakor zgodovinskega pomena. Na ta dan smo namreč pričeli slovenski pouk za našo mladino. Šolo bo vodila poklicna učiteljica gđc. Sonja Fon, ki še je kljub temu, da ima malo prostega časa, odzvala prošnji Planinke. Delno nas bo pri vzdrževanju šole podprla tudi tukajšnja vlada. Več o vsem tem pa kdaj pozneje, ko bomo že bolj gotovi, kako zadeva napreduje.

S slovenskimi pozdravi vsem bravcem MISLI — **Mirko Cuderman**.

ZAHVALA.

Najprej se moram zahvaliti pokojnemu **HENRIKU**. Bil si zares dober mož, oče in oskrbnik — naj ti bo Bog bogat plačnik.

Dalje zahvala patru Valerijanu, saj je kljub prezaposlenosti pred prazniki našel čas in se nam pridružil ob žalosti pogreba. Hvala društvu "Planinka", zlasti predsedniku Mirku Cudermanu za lepe in tolažljive poslovilne besede ob odprtem grobu. Hvala pevovodji Stanku Sivicu in cerkvenim pevcem; vsem gospodinjam, ki so poskrbele za postrežbo na našem domu; Radiu 4EB, gospe Mariji Andreis in Frediju Milner. Bog naj povrne vsem številnim prijateljem in znancem, ki ste se udeležili pogreba, obsuli Henrikov prerani grob s cvetjem in poslali nešteto sožalnih kart **Kristina Vujica s sinovoma**.

Za poslednji izkaz spoštovanja in časti

Funerals of Distinction Pty. Ltd.

A.F.D.A.

724 5408

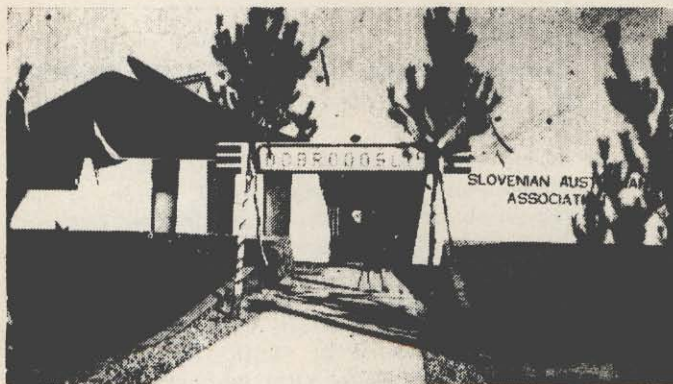
17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

PERTH, W.A. — Kakor skoraj vsako leto, nas je tudi letos v predvelikonočnem času obiskal **dr. Ivan Mikula**. Kot po navadi se je tudi letos v treh zaporednih tednih zbralo mnogo vernikov, in posebno na zadnjo, poslovalno nedeljo so opravili velikonočno spoved, prejeli obhajilo in poslušali lepo božjo besedo. Med tednom je dr. Mikula obiskoval večje kraje po West Avstraliji, kjer so naseljeni Slovenci (Geraldton-Boulder-Kalgoorlie) in kjer je takoj po prihodu v Avstralijo več let deloval kot duhovnik. Ker pa je večina westavstralskih slovenskih priseljencev v Perthu, so poslali svoje zastopstvo (gospodje Vuga, Sfiligoja in Tomšiča) k takratnemu škofu s prošnjo za premestitev dr. Mikula v Perth. Škof je želji ustregel in dr. Mikula je bil med nami, dokler ni odšel v Sydney, kjer pa nas ni pozabil in nas enkrat na leto obišče. (Obiskal nas ni leta 1978, ko je imel na Koroškem v Avstriji hudo avtomobilsko nesrečo ter je šele po dolgem naporu in bolečinah počasi zopet okreval.) Res je pravi potujoči misijonar, katerega smo bili tudi zdaj veseli, ko je bil med nami in nas je vzpodbujal z božjo besedo.

Kakor sem sprevidel iz njegovih besed, je bil letos dr. Mikula zadnjikrat med nami. To se pravi: odšel bo za stalno v svojo domovino Koroško, kjer bo drugo leto v svojem rojstnem kraju in v krogu koroških rojakov praznoval svojo zlato mašo. Vsi tukajšnji Slovenci mu želimo še na mnoga leta v zdravju in zadovoljstvu. — **Lojze Ivančič**.

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom **TRIGLAV**, na Irving Street, **PHILLIP (CANBERRA), A.C.T.**, je odprt gostom vsak dan (vključno sobot, nedelj in praznikov, razen velikega petka in večera božične vigilijs) od 11.45 a.m. do 11.45 ure p.m.

Nudimo številne slovenske pijače.

Tudi Vam bo vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Verga Bros. Pty. Ltd.

9 TRAVALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509,

doma: 470 4046 in 470 4095.

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako delo!

SPOROČAM žalostno vest, da je v domovini dne **25. marca** zaspala v Gospodu

gospa **LEOPOLDA KODRIČ**.

Pokojnica je dočakala lepo starost 82 let (rojena je bila 3. novembra 1898., Sv. Martin pri Vipavi). Ko je živela še med nami, si je s svojo materinsko ljubeznijo do vseh pridobila veliko prijateljev, ki se je bodo tudi po smrti radi spominjali. Vsem blago pokojnico priporočam v molitev. Ti, draga naša mama, pa počivaj v miru božjem!

Pepca šenkinc z družino,
Avondale Heights, Vic.

■ Kaj pa **NAROČNINA?**

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in brave **MISLI**
s pristrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

PERTH, W.A. — Uredništvu priske pozdrave, obenem pa je zopet čas, da poravnam naročnino. Iz srca se razveselim vsake številke MISLI, ko prispejo med nas, saj nam posredujejo toliko zanimivega branja in nas kljub razdaljam povezujejo v eno slovensko družino pete celine. Osebnost pa pogrešam kaj več glasu od nas gospodinj. Kaj ko bi se večkrat oglasile v MISLIH in si izmenjale kake recepte za kuhinjo, kaj novih izkustev pri ročnih delih ali delile med sabo kake druge praktične nasvete? Seveda ena lastovka še ne naredi pomladi. To je le predlog — če se jih bi še kaj več zanimalo za to in bi bile pripravljene sodelovati, bi pa le kaj nastalo iz tega. Kaj pravite, avstralske Slovenke? — **Marija Vončina.**

Urednik rade volje dostavi, da nima nič proti in predlog toplo pozdravlja. Boji se le, da bi bilo dosti bravk pa malo sodelavk, ki bi zadevo redno vodile. Urednik sam pa ni kuhar in tudi kvačkanja ne zna — kje naj jemlje izkustva? Zavisi torej od vas, drage naročnice.

Rešitev marčne KRIŽANKE so poslali: Francka Anžin in Marija Špilar, Lidija Čušin, Karla Twrdy, Sestre v Slomškovem domu, Jože Grilj, Ivanka Študent, Viktorija Gajšek in Vinko Jager.

Izžreban je bil **Vinko Jager.**

Temu se smejejo doma . . .

- Ne vemo še, koliko tisoč hektarjev naj posejemo z obljubami, da bomo pridelali dovolj hrane.
- Meso bodo odslej prodajali v lekarnah, ker ga je komaj za zdravilo.
- Zanimanje nekmetov za kmetijstvo se povečuje. To dokazuje dejstvo, da se kraja krompirja z njiv povečuje. — Nasprotno pa zanimanje kmetov za kmetijstvo upada. To dokazuje dejstvo, da je slovenskega mesa in kruha v Sloveniji vedno manj, vedno več kmetov pa v tovarni.

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES Pty. Ltd.
182 Norton Street, Leichhardt, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS — INSURANCE BROKERS

Prevzemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom:

**V. FERFOLJA,
J. M. THAME,
E. WEINBERG**

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja —
"Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezni, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds.)

Telefon: SYDNEY 560 4766 in 560 4490

- "Pravijo, da nilski konj teče hitreje kot človek." — "Uh, če bi imel vsaj tri! Eden bi tekal za kavo, drugi za oljem in tretji za pralnim praškom."
- Direktorji ob prebiranju prošenj na razpis vodilnega mesta: "Ta zna preveč, ta bi nas takoj pogruntal!"
- Počasi, počasi — pa ni toaletnega papirja. Počasi, počasi — pa ga sploh ne bomo potrebovali.
- "Po ostri kritiki je nadzornik del hotel skočiti skozi okno novogradnje." — "No, in?" — "Okno se ni dalo odpreti".
- Zdravje je naše posebno bogastvo. Še posebno, kadar manjka zdravil.

INCOME TAX RETURNS

Skozi vse leto nudimo poklicne usluge
pri Vaših raznih davčnih obveznostih in problemih.

MERCURY TAX SERVICE

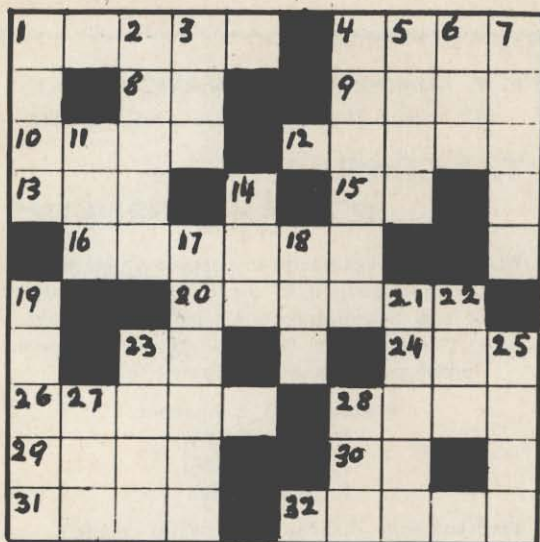
518 SYDNEY ROAD, BRUNSWICK, VIC. 3056

Telefon: 387 7055 (2 liniji)

Uradujemo:
čez teden od 9 do 5.30
in sobotah od 9 do 1 ure.

Lastnik podjetja:
STANKO PENCA

NO APPOINTMENTS NECESSARY

REŠITEV aprilske križanke:

Vodoravno: 1. križec; 7. kavka; 12. livada; 13. avion; 14. vesel; 15. neverna; 117. svak; 18. okna; 19. tel(efon); 20. ter; 21. obad; 22. muc; 23. O(ld) T(estament); 24. Oger; 25. zlo; 26. pastor; 28. prazno; 31. kor; 32. glad; 33. as; 34. silk; 36. tlak; 37. dve; 38. ime; 39. vran; 40. (Janez Evangelist) Krek; 41. lepomis; 43. fraza; 44. enaki; 45. narava; 47. Nanos; 48. opasan. — **Navpično:** 1. kleveta; 2. risar; 3. Ivek; 4. žal; 5. Ed; 6. Cankar; 7. kava; 8. Avel; 9. virtuoz; 10. konec; 11. anali; 14. vstop; 16. end; 18. Ober; 21. ogor; 22. mlad; 24. otok; 25. zrak; 27. sklepan; 28. plan; 29. navezan; 30. oseka; 32. glasno; 34. silen; 35. imena; 36. tri; 37. Drava; 39. vpis; 40. Kras; 42. oko; 43. Fra(te); 46. A(vtonomna) P(okrajina).

KDO BI VEDEL POVEDATI . . .

Morda ti je poznano ime **IVAN GABERŠEK**? Rojen je bil v Hrastniku, leta 1960 je bil v taborišču Latina v Italiji, nato se je izselil v Avstralijo. Njegov zadnji naslov je bil Sydney, a se že dolgo vrsto let ni oglasil domačim. Išče ga hčerka por. Kranjc v Slovenj Gradcu. — Uredništvo bo hvaležno za kakršno koli sporočilo o pogrešanem.

. . . Bi morda kdo vedel za **FRIDERIKA MIRO-SLAVA ŠPRAGARJA**, r. 1913 v Ljubljani. V Avstralijo je prišel leta 1950 in do jeseni leta 1953 živel z družino v Wagga Wagga, N.S.W., nato se je preselil v Melbourne in je služboval kot delovodja v Hotelu Windsor. Od tam se je zadnjikrat oglasil sorodnikom v domovino v oktobru 1956, potem je vsako poizvedovanje za njim ostalo brezuspešno. Sleherno novico o njem bo uredništvo posredovalo domačim, ki že toliko let žive v negotovosti.

KRIŽANKA (Ivanka Žabkar)

Vodoravno: 1. ošabnost; 4. premik gmote v nižino; 8. igralna karta; 9. prečni tramič v kozolcu; 10. slovenska reka; 12. poklic pri gradbenih delih; 13. števec; 15. kratica za starejši; 16. umetnikova delavnica; 20. žensko ime; 23. zna; 24. osebni zaimek; 26. ena izmed gozdnih ptic; 28. važen je za življenje; 29. med svetniki je zavetnik oglarjev; 30. pritrdilnica; 31. del telesa; 32. eno izmed svetil.

Navpično: 1. del roke; 2. druga beseda za prebrisan; 3. žuželka; 4. glivična bolezen; 5. posest, imetje; 6. otrok to besedo pogosto izgovarja; 7. potomstvo; 11. predplačilo; 14. eden glasov pri petju; 17. tujka za sok, izvarek, izvleček, bistveno sestavino; 18. jeza, žalost; 19. ena izmed nesreč, ki se je vsakdo boji; 21. prestop, premik; 22. žensko ime; 23. prevozno sredstvo; 25. tujka za mozolj oz. mozoljavost; 27. vzklík začudenja; 28. slovenska kratica za U.S.A.

Rešitev pošljite do 9. junija na uredništvo!

Rešitev so poslali: Francka Anžin in Marija Špilar, Sestre v Slomškovem domu, Viktorija Gajšek, Jože Grilj, Helena Berkopec, Marija Oražem, Milan Prešeren, Karla Trurdy, Olga Bogovič, Lidija Čušin, Franciška Klun, Vinko Jager, Anka Bergoč, Marta Zrim.

Izžrebana je bila **Marija Oražem**.

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerni ceni.

Telefon:
459 7275

FRANC ARNUŠ
76 Beverley Road,
ROSANNA, Vic.

E. Z. OFFICE MACHINES

Zastopnik podjetij Olympia in Adler strojev
se melbournskim Slovincem priporoča
za prodajo novih in starih pisalnih,
računskih in podobnih strojev vseh znamk.
Izvršujemo vse vrste popravil!

V zalogi imamo slovenske črke ČŠŽ, ki jih
Vaš pisalni stroj morda še nima.

EMIL ZAJC

9 Tennyson Ave., CLAYTON, Vic. 3169
Telefon: 544 8466

MELBOURNSKI SLOVENC!

Kadar potrebujete

TAXI TRUCK

za selitev in podobno, se boste z MAKSOM HARTMANOM po domače pomenili za čas prevoza, delo pa bo opravljeno dobro in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah kličite Maksovo številko doma: 850 4090

Melbournski rojaki!

Želite morda kupiti po zmerni ceni KOKOŠI, ali zares SVEŽA JAJCA?

Oboje Vam nudi kokošja farma

Bruna in Alme SDRAULIG

(komaj miljo in pol od Slovenskega grička v Elthamu).

Research Warrandyte Road, RESEARCH

Telefon: 437-1868

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

9A LOWER PLAZA,
SOUTHERN CROSS HOTEL BUILDING,
MELBOURNE

Tel. 63 1650

Za razne prilike smo Vam na uslugo
v našem studiu, v cerkvi ali doma!

ZA POROKO: 75 različnih barvnih fotografij
s poročnim albumom vred — samo \$120.—

Slike za potni list — v dvajsetih minutah!

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST,

N.S.W., 2165

Telefon: 72 1583

Ste poravnali naročnino za MISLI?

Urarsko in zlatarsko podjetje:

Alexander

WATCHMAKER AND JEWELLER

31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.

(nasproti postaje)

Telefon 622 1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe.

Engraviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY DESIGNED AND
MADE IN OUR OWN WORKROOM.

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte
o ugodnih pogojih. — Priporočata se

Edvard in Kristina ROBNIK

Opali

Ogleduješ po lepem darilu, zlasti morda pred obiskom domovine?

Oglasi se pri nas: imamo bogato izbiro
BRUŠENIH OPALOV in DRAGIH KAMNOV,
izdelujemo pa tudi

ZLATNINO in SREBRNINO

po lastnih načrtih ali Vaših željah.

Ko kupujete opale, drage kamne, zlatnino,
zaročne in poročne prstane . . .

OBIŠČITE NAS!

Pomenili se bomo v slovenskem jeziku!

KOVAC'S GEMS & MINERALS

291-293 WATTLETREE ROAD,

EAST MALVERN (Melbourne), 3146

Telefon: 509 1611

**VAŠA DOMAČA
TURISTIČNA
AGENCIJA**

**1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109**

Telefon: 842 5666

(vse ure)

Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje.

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja (pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov, finančnega posojila, zavarovanja, fotografij za potne liste . . .)

VAM JE NA USLUGO

ERIC IVAN GREGORICH

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road, EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666 (vse ure!)

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje.

Pokličite nas in ako Vam je ugodnejše, PRIDEMO TUDI NA VAŠ DOM.

Trenutno je zelo ugodna ekonomična cena potovanja

MELBOURNE-BEOGRAD-LJUBLJANA in nazaj.

Od 1.133,— dol. in po lastni izbiri: z JAT-om ali QANTAS-om.

Ne pozabite ime ERIC IVAN GREGORICH!

Priporočamo se in Vas ne bomo razočarali!